

Aktualności

Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

PL ISSN 1899-346X

Rok XXIX Nr 5(123)

październik–grudzień 2025

**Szczęśliwego
Nowego Roku 2026**

Pamięci prof. Zdzisława Targońskiego

22 września 2025 r. w Izbie Pamięci Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie otwarto wystawę poświęconą pamięci prof. dr. hab. Zdzisława Targońskiego – wybitnego naukowca, nauczyciela akademickiego, byłego prodziekana Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii (1990–1996), prorektora (1996–2002) oraz rektora (2002–2008). Ekspozycja stanowi wyraz uznania dla jego dorobku naukowego, dydaktycznego oraz wkładu w rozwój Uniwersytetu.

Na wystawie pokazano bogaty zbiór pamiątek związanych z życiem, działalnością naukową i zawodową prof. Targońskiego. Wśród eksponatów znajdują się m.in. toga i biret z uroczystości nadania tytułu doktora honoris causa w Kijowie, liczne odznaczenia przyznane w czasie pełnienia funkcji rektora Akademii Rolniczej i Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, a także szczególny dokument – ostatnia strona z „Historii Katedry” zatytułowana „Prześlanie”. Ten tekst prof. Targoński pisał tuż przed śmiercią, jednak nie zdążył go opublikować.

Profesor Zdzisław Targoński odegrał kluczową rolę w kształtowaniu współczesnego oblicza Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Jako rektor był inicjatorem powołania Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii, który został utworzony 1 stycznia 2006 r. W tym okresie prof. Targoński aktywnie wspierał rozwój infrastruktury uczelni, m.in. budowę nowoczesnego budynku naukowo-dydaktycznego dla Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii, Centrum Sportowo-Rekreacyjnego oraz wiwarium dla Wydziału Medycyny Weterynaryjnej. W sposób szczególny związany był ze środowiskiem Akademickiego Związku Sportowego. Przez siedemnaście lat pełnił funkcję prezesa AZS Lublin, gdzie jego zaangażowanie i pasja przyczyniły się do rozwoju sportu akademickiego w Lublinie.

Wystawa została uroczystie otwarta przez rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. dr. hab. Krzysztofa Kowalczyka wraz z dziekanem Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii prof. dr. hab. Waldemarem Gustawem oraz rodziną prof. Targońskiego: żoną Janiną, synami Tomaszem i Krzysztofem. Podczas otwarcia rektor wspominał: „Ta wystawa to upamiętnienie wybitnego naukowca oraz człowieka. Prof. Targoński był osobą ceniącą każdego z osobna, a także każdy wydział. Zawsze spokojny, opanowany i stanowczy”. Syn profesora, Krzysztof Targoński dodał: „Dla taty wszystko zaczęło się i niejako skończyło na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. Związał z nim całe swoje życie naukowe i zawodowe”.

Oprac. DRiP, MJ
Fot. Bartłomiej Dąbrowski

W NUMERZE

WYDARZENIA

- 1 By praca i nauka przyniosły zadowolenie i sukcesy
- 2 Przemówienie inauguracyjne rektora Krzysztofa Kowalczyka
- 7 Jubileusz 70-lecia Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
- 8 70 drzew na 70-lecie
- 9 Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
- 9 Kalendarium
- 12 Uniwersytet Przyrodniczy w gronie liderów THE World University Rankings 2026
- 13 Złoty medal dla Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie podczas 49. International Invention Show „INOVA” w Zagrzebiu
- 14 Współpraca uczelni z placówkami oświatowymi
- 15 Publikacja badań w Nature i Nature Communications
- 16 Jubileusz 20-lecia Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii
- 18 Żywność w zrównoważonym świecie
- 19 Tytuł profesora honorowego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie dla prof. dr. hab. Mirosława Słowińskiego
- 23 Promocje doktorskie oraz medale i odznaczenia
- 24 Przemówienie rektora Krzysztofa Kowalczyka

DYDAKTYKA

- 27 Od Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych do Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji
- 36 Współpraca z Centrum Doradztwa Rolniczego w Radomiu

WSPOMNIENIE

- 30 Prof. dr hab. Danuta Miazga (1941–2025)

STUDENCKIE KOŁA NAUKOWE

- 32 Młodzi naukowcy odkrywają świat biologii i medycyny weterynaryjnej

KONFERENCJE SZKOLENIA

- 33 Wiedza rodzi decyzje, decyzje rodzą plony
- 35 Nowe kierunki badań

ERASMUS

- 31 Na Antاليا Bilim University
- 39 W Turcji – Çukurova University

WOKÓŁ NAUKI

- 38 Napój pełen życia

SPORT

- 40 Sezon sportowy 2025/26 ruszył

By praca i nauka przynosiły zadowolenie i sukcesy

70 inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie odbyła się 9 października 2025 r. w Centrum Kongresowym.

Wydarzenie poprowadził rektor Krzysztof Kowalczyk. Immatrykulacji dostąpili nowo przyjęci studenci (przedstawiciele poszczególnych wydziałów) oraz nowi członkowie Szkoły Doktorskiej. W imieniu społeczności studenckiej głos zabrała Weronika Huszcz, przewodnicząca Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego.

W roku 70-lecia Uniwersytetu, 25 kwietnia 2025 r., Senat ustanowił medal honorowy Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie „Pro Scientia et Humanitate”. Medal ten może być nadawany osobom ze stopniem naukowym co najmniej doktora, także cudzoziemcom, za wybitne osiągnięcia naukowo-badawcze lub istotny wkład w rozwój nauki i szkolnictwa wyższego oraz kreowanie rozwoju badawczego i dydaktycznego. Zostali nim wyróżnieni: dr Karolina Ziolo-Pużuk, dr hab. Przemysław Czarnek, dr Krzysztof Żuk, prof. dr hab. Radosław Dobrowolski, prof. dr hab. Wojciech Załuska, prof. dr hab. inż. Zbigniew Pater, ks. prof. dr hab. Mirosław Kalinowski, prof. dr hab. inż. Marek Opielak, dr Krzysztof Hetman, dr Henryk Smolarz, dr Jacek Czerniak, prof. dr hab. Grażyna Jaworska, prof. dr hab. Wiesław Skrzypczak, prof. dr hab. Tomasz Trojanowski, prof. dr hab. Zdzisław Wyszynski, prof. Robert Park.

Wręczone zostały również medale Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, które otrzymali: Krzysztof Komorski, Jarosław Stawiarski, Andrzej Maj, Marek Wojciechowski, Stanisław Mazur, Beata Stepaniuk-Kuśmierzak, Lech Sprawka, Tomasz Szablowski, Mariusz Kiczynski, Marzena Kamińska, Tomasz Łyson, Halina Smyk, Józef Witczak.

Wykład inauguracyjny pt. „Współczesne społeczeństwo a rozwój nauki” wygłosił prof. dr hab. n. med. Tomasz Trojanowski. Oprawę artystyczną wydarzenia

Aktualności Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Wydawca: Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie.
Rada Programowa: Marcin Arciszewski, Barbara Futa, Agnieszka Kubik-Komar, Barbara Marcinek, Monika Michalak-Majewska, Krzysztof Olszewski, Krystyna Piotrowska-Weryszko (przewodnicząca).
Redakcja: Monika Jaskowiak – redaktor naczelny (e-mail: monika.jaskowiak@up.lublin.pl), Anna Wypychowska. **Korekta:** Agnieszka Brach, Agnieszka Litwinczuk.
Współpraca: Dział Rekrutacji i Promocji.

Projekt graficzny i łamanie: AZKO Zbigniew Kowalczyk. **Adres redakcji:** 20-950 Lublin, ul. Akademicka 15, skr. poczt. 158, tel. 81 445-68-05, e-mail: wydawnictwo@up.lublin.pl. **Druk:** Drukarnia Standruk w Lublinie, ul. Rapackiego 25

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów i modyfikacji tytułów.
Fotografia na 1 str. okładki: Mikołajki, Fot. Bartłomiej Dąbrowski

zapewnił Chór Uniwersytetu Przyrodniczego. Wieczorem odbył się koncert w wykonaniu Iwony Syroki z Zespołem. Zwieńczeniem dnia było wniesienie tortu z logotypem 70-lecia Uniwersytetu, którym zostali poczęstowani wszyscy obecni goście, pracownicy i studenci.

Z okazji inauguracji roku akademickiego na ręce rektora wpłynęło wiele listów gratulacyjnych i adresów. Nadesłali je: Krzysztof Gawkowski, wicepremier, minister cyfryzacji; Jakub Stefaniak, sekretarz stanu, zastępca Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów; Szymon Hołownia, marszałek Sejmu RP; Marcin Kulasek, minister nauki i szkolnictw wyższego; Maria Mrówczyńska, podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego; Paulina Hennig-Kloska, minister klimatu i środowiska; Bożena Lisowska, poseł na Sejm RP; Jacek Czerniak, poseł na Sejm RP; Krzysztof Grabczuk, poseł na Sejm RP; Bogdan Kawałko, dyrektor Strategii i Rozwoju

Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie; prof. Bogumiła Kaniewska, przewodnicząca KRASP; prof. Arkadiusz Mężyk, honorowy przewodniczący KRASP; prof. Michał Zasada, rektor SGGW w Warszawie; prof. Sylwester Tabor, rektor Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie; prof. Jerzy A. Przyborowski, rektor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego; prof. Krzysztof Szoszkiewicz, rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu; prof. Radosław Dobrowolski, rektor UMCS w Lublinie; prof. Piotr Jedynak, rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego; prof. Jerzy Lis, rektor Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie; prof. Marek Pawełczyk, rektor Politechniki Śląskiej; prof. Marta Kosior-Kazberuk, rektor Politechniki Białostockiej; gen. bryg. pil. dr inż. Krzysztof Cur, rektor-komendant Lotniczej Akademii Wojskowej; prof. Józef Cebulski, prorektor Uniwersytetu Rzeszowskiego; ks. prof. Ryszard Czekalski, rektor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie; prof. Emilia Żerel, rektor Akademii Nauk Społecznych i Medycznych w Lublinie; dr hab. Paweł Skrzydlewski, rektor Akademii Zamojskiej; prof. Krzysztof Jankowski, dziekan Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa UWM w Olsztynie; prof. Stanisław Winiarczyk, dyrektor Państwowego Instytutu Weterynaryjnego w Puławach; prof. Wojciech Lipiński, dyrektor Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie; prof. Vadym Tkachuk, rektor Narodowego Uniwersytetu Przyrodniczego w Kijowie; Ivan Parubchak, rektor Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu Medycyny Weterynaryjnej i Bioteknologii; Walentyna Sokyrka, p.o. rektora Uniwersytetu Narodowego w Humanu; prof. Andrzej Babuchowski, prezes zarządu Instytutu Innowacji Przemysłu Mleczarskiego; Agnieszka Gąsior-Marek, Lubelski Klub Biznesu; Leszek Buk, prezes Okręgowej Rady Lekarskiej w Lublinie.

Przed główną uroczystością otwarcia roku akademickiego 2025/2026 w holu Collegium Agronomicum miał miejsce wernisaż wystawy fotograficznej „Twarze UPWL”.

Oprac. MJ

Fot. Bartłomiej Dąbrowski

Przemówienie inauguracyjne rektora Krzysztofa Kowalczyka

Z wielką dumą i radością, w tak znakomitym gronie naszych docenionych gości, licznie przybyłych przyjaciół Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz społeczności akademickiej naszej Uczelni mam zaszczyt zainaugurować rok akademicki 2025/2026. Rok szczególnie dla naszej Uczelni, w którym świętujemy jubileusz siedemdziesięciolecia powstania Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie jako samodzielnego podmiotu szkolnictwa wyższego.

W tym doniosłym dniu mam wielki zaszczyt i honor powitać wielce szanownych gości, którzy przyjęli nasze zaproszenie na dzisiejszą, jubileuszową, inaugurację roku akademickiego i zaszczycili nas swoją obecnością.

Inauguracja roku akademickiego to dla każdej uczelni dzień podniosły, rozpoczynający kolejny rozdział historii, który będziemy wypełniać twórczością, osiągnięciami badawczymi, dydaktycznymi i organizacyjnymi oraz współpracą z otoczeniem

społeczno-gospodarczym. Dzień inauguracji jest również symbolicznym zaproszeniem do wspólnoty akademickiej kolejnych pokoleń młodzieży, które zapewnią trwałość i wniosą nowe wartości w rozwój i promocję naszej Alma Mater, która została powołana do kreowania postępu badawczego, służenia prawdzie naukowej i krzewienia najnowszej wiedzy, a także kształcenia kolejnych pokoleń studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych. Dzisiejsza jubileuszowa inauguracja to również czas podsumowań, refleksji nad osiągnięciami i analizy rozwoju naszego Uniwersytetu w minionych siedemdziesięciu latach. To dzień, w którym składamy wielkie podziękowania i słowa uznania wszystkim ludziom, którzy tworzyli i tworzą naszą Uczelnię, dla których misja kreowania postępu badawczego oraz kształcenia wielu pokoleń studentów były i są najważniejszym celem ich pracy zawodowej. W tym dniu dziękujemy również przedstawicielom władzy

rządowej, samorządowej, wojewódzkiej, miejskiej oraz kooperantom i przyjaciółom za wielki wkład w rozwój naszego Uniwersytetu.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie jest jedną z najstarszych uczelni o charakterze przyrodniczo-technicznym w powojennej Polsce. Jest uczelnią, która czerpiąc ze swoich najlepszych tradycji i długoletniej historii, przy wykorzystaniu pojawiających się nowych możliwości, potrafiła się zmieniać – tworzyć nowoczesną infrastrukturę oraz rozszerzać zakres prowadzonych badań i kreować nowe kierunki studiów, ciągle doskonaląc proces kształcenia.

Historia Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie rozpoczęła się w 1944 r., kiedy na utworzonym wówczas Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej powołano wydziały: Rolny i Weterynaryjny. Jedenaście lat później, wraz z Wydziałem Zootechnicznym utworzonym w 1953 r., weszły w skład Wyższej Szkoły Rolniczej powołanej w dniu 1 września 1955 r. uchwałą Rady Ministrów. Pierwszym rektorem Wyższej Szkoły Rolniczej został prof. dr hab. dr h.c. multi Bohdan Dobrzański.

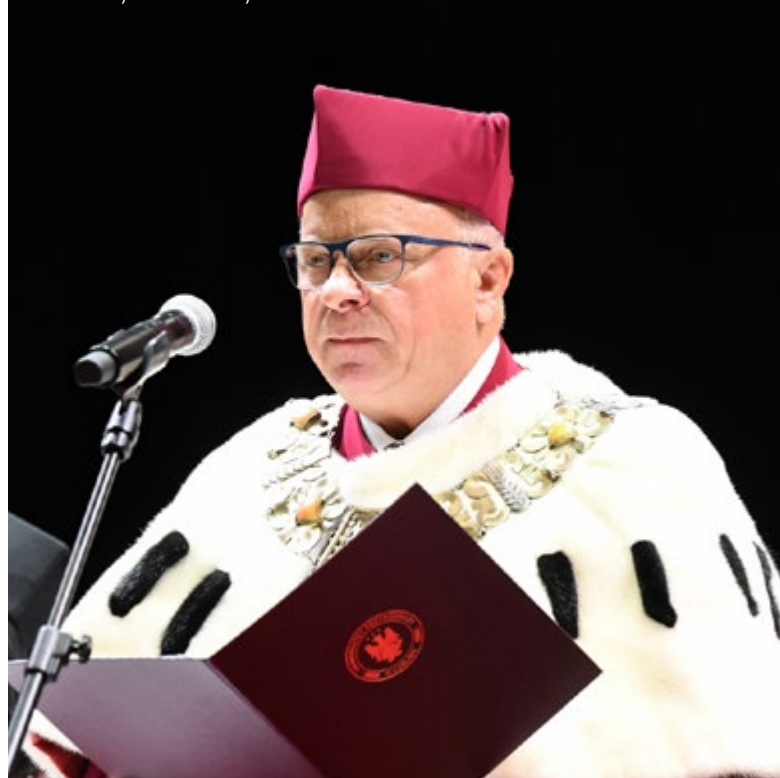
W ciągu swojego istnienia Uczelnia trzykrotnie zmieniała nazwę. W 1972 r. z Wyższej Szkoły Rolniczej została przekształcona w Akademię Rolniczą, a w 2008 r. w Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie. Zmianom ulegała również struktura organizacyjna Uczelni. W 1966 r. na Wydziale Rolniczym utworzono Oddział Ogrodniczy oraz Oddział Mechanizacji Rolnictwa, z których w 1970 r. powstały dwa nowe wydziały: Techniki Rolniczej i Ogrodniczy. W 2005 r. powstał Wydział Nauk o Żywności i Biotechnologii, a dwa lata później Wydział Nauk Rolniczych w Zamościu, który został zamknięty w 2015 r., a w 2019 r. utworzono Wydział Biologii Środowiskowej. Obecnie, po zmianach nazw, w skład Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie wchodzi siedem wydziałów: Agrobioinżynierii, Medycyny Weterynaryjnej, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, Inżynierii Produkcji, Nauk o Żywności i Biotechnologii oraz Biologii Środowiskowej.

Historię naszej Uczelni tworzyło wielu wspaniałych nauczycieli akademickich oraz pozostałych pracowników, a także studenci, doktoranci i absolwenci. To oni rozwijali Uniwersytet na przestrzeni wielu lat i promowali jego osiągnięcia w Polsce i na świecie. Początkowo wśród kadry naukowej było wielu nauczycieli akademickich wywodzących się z Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie oraz z ośrodków naukowych z Puław i Dublan. Na szczególne wyróżnienie zasługują pierwsi dziekani wydziałów: Janusz Domaniewski, Stefan Lewicki, Henryk Romanowski, Józef Parnas, Kazimierz Krysiak, Alfred Trawiński oraz inni wybitni profesorowie: Stanisław Bac, Kazimierz Boratyński, Gabriel Brzęk, Laura Kaufman, Lucjan Kaznowski, Jerzy Korohoda, Henryk Malarski, Roman Prawocheński, Jan Tomaszewski, Stanisław Waśniewski, Stanisław Zaliwski, Zdzisław Zabielski, Jadwiga Marszewska-Ziemięcka. To właśnie im i wielu innym nauczycielom akademickim zaangażowanym w tworzenie naszej Uczelni oraz rozwój badań i dydaktyki, składam wielkie wyrazy wdzięczności i szczególne słowa uznania.

Rozwój prac badawczych oraz realizacja procesu dydaktycznego nie byłyby możliwe bez odpowiedniego zaplecza lokalowego i aparaturowego. W kolejnych latach po utworzeniu Wyższej Szkoły Rolniczej rozbudowywano jej infrastrukturę oraz doposażano zaplecze badawcze i dydaktyczne. Do końca lat 50. wybudowano trzy domy studenckie: Cebion, Dodek i Eskulap oraz oddano do użytku budynki: Collegium Agronomicum i Collegium Veterinarium przy

ul. Akademickiej, a także Klinikę Położniczą i kliniki chirurgiczne dla zwierząt dużych i małych przy ul. Głębokiej. W 1962 r. oddano do użytku nowe budynki dla Katedry Mechanizacji Rolnictwa przy ul. Głębokiej. Po koniec lat 60. wybudowano dom studencki Fellach na Felinie oraz nowy obiekt badawczo-dydaktyczny i administracyjny – Collegium Zootechnicum i rektorat. W 1980 r. utworzono Zamiejscowy Oddział Wydziału Rolniczego w Zamościu. W 1983 r. oddano do użytku halę technologii żywności, zaś kilka lat później dwa domy studenckie Manhattan i Broadway. W 2000 r. wybudowano Collegium Agronomicum II, a rok później oddano do użytku nowoczesne Centrum Kongresowe z salą widowiskową na ponad 600 miejsc, aulą i salami konferencyjnymi. W 2005 r. ukończono wiwarium przy ul. Głębokiej oraz nowoczesny budynek Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii przy ul. Skromnej. Dzięki wykorzystaniu funduszy unijnych w 2008 r. wybudowano Centrum Sportowo-Rekreacyjne przy ul. Głębokiej, zaś cztery lata później Bibliotekę Główną Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. W 2013 r. oddano do użytku budynek Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowego Nowych Technik i Technologii w Inżynierii Rolniczej, składający się z dwóch równoległych, połączonych budynków przy ul. Głębokiej 28. Dwa lata później oddano do użytku Innowacyjne Centrum Diagnostyki i Terapii Zwierząt. W 2022 r. dzięki wsparciu finansowemu Ministerstwa Edukacji Nauki wybudowano i oddano do użytku Stację Badawczą i Ośrodek Dydaktyczno-Szkoleniowy Jeździectwa i Hipoterapii, Pracownię Umiejętności Klinicznych Wydziału Medycyny Weterynaryjnej wyposażoną w fantomy zwierząt, a także utworzono Strefę Animaloterapii. W maju 2025 r. oddano do użytku Centrum Fenomiki Roślin wyposażone w najnowocześniejszą, jedyną w Polsce, aparaturę do automatycznego cyfrowego fenotypowania roślin wraz z kompleksem szklarni oraz ogrodami badawczo-dydaktycznymi.

Rektor Krzysztof Kowalczyk

Znaczny postęp osiągnięto w ostatnich latach w doposażeniu jednostek w infrastrukturę badawczą. Zakupiono spektrometr ruchliwości jonów z wysokociśnieniowym chromatografem cieczowym, platformę do przygotowywania mikromacierzy tkankowych, stanowisko do badań energochłonności napędu elektrycznego ciągników rolniczych, linię demonstracyjną do ekstruzji oraz systemy do sekwencjonowania nowej generacji, platformę do badań genomowych, system do monitorowania i automatycznej identyfikacji drobnoustrojów i spektrofotometr fluorescencji rentgenowskiej. Wyposażono Pracownię Ortopedyczną w sprzęt do diagnostyki i rehabilitacji koni, a także zakupiono zestaw komputerów do diagnostyki radiologicznej i wdrożono system mikroskopii cyfrowej. Dzięki tym inwestycjom Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie dysponuje rozbudowaną i nowoczesną bazą materialną do realizacji badań i dydaktyki. Uczelnia kompleksowo rozwija nowatorskie badania naukowe oraz wspomaga rozwój gospodarki, współpracując ze sferą biznesu i organami administracji publicznej oraz z licznymi ośrodkami naukowymi w kraju i na świecie. Pracownicy pozyskują coraz więcej projektów badawczych finansowanych ze środków krajowych i zagranicznych, w tym z Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego, Departamentu Rolnictwa Stanów Zjednoczonych oraz z programów: Horyzont Europa i Interreg. Liczba zrealizowanych zadań badawczych przez pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zleconych przez podmioty gospodarcze w ostatnich pięciu latach jest znaczna i wynosiła łącznie 443 podpisane umowy. Łączna wartość tych umów wynosiła prawie 11 mln zł. W latach 2020–2024 pracownicy i doktoranci naszej Uczelni pozyskali 160 projektów finansowanych ze środków krajowych na łączną wartość prawie 106 mln zł. W 2024 r. w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie realizowano 12 projektów międzynarodowych o łącznym budżecie przypadającym na naszą Uczelnię wynoszącym prawie 5 mln zł. W minionym roku pozyskano 3 projekty międzynarodowe, których budżet dla naszego Uniwersytetu wynosi łącznie ponad 3,8 mln zł.

Misją naszej Uczelni zawsze było i jest skuteczne tworzenie, poszerzanie i upowszechnianie wiedzy zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju w oparciu o unikalne kompetencje i doświadczenie naukowo-dydaktyczne kadry akademickiej w obszarach badawczych powiązanych z realizowanymi kierunkami studiów. Tę misję pracownicy Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zawsze

wykonywali z należytą sumiennością i będą konsekwentnie ją realizować w przyszłości, gdyż to jest nasze zobowiązanie, powinność i odpowiedzialność za rozwój nauki dla dobra kraju i świata. Priorytetowe cele działalności naukowo-badawczej zmieniały się na przestrzeni 70 lat, lecz zawsze były inspirowane oraz odpowiadały na aktualne wówczas potrzeby społeczeństwa i gospodarki, w tym zwłaszcza rolnictwa, sektora agro-żywnościowego i ochrony środowiska. Początkowo realizowano prace badawcze w oparciu o zaplecze Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach oraz badania własne, wykorzystując skromną bazę aparaturową i zaplecze techniczne. Dotyczyły one rozwiązywania problemów i unowocześniania ówczesnej produkcji rolniczej oraz chowu i ochrony zdrowia zwierząt. Badania z zakresu rolnictwa obejmowały hodowlę roślin, prace gleboznawczo-kartograficzne, określanie zasobności gleb, rejonizację upraw, ekonomikę produkcji roślinnej oraz zagadnienia z ochrony roślin. Prace badawcze z zakresu weterynarii obejmowały fizjologię i patofizjologię zwierząt, profilaktykę i terapię chorób zwierząt, jakość zdrowotną środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego. Na Wydziale Zootechnicznym realizowano badania z zakresu zwiększenia użyteczności zwierząt gospodarskich, hodowli nowych, przystosowanych do lokalnych warunków ras owiec, drobiu i trzody chlewnej, poprawy metod i sposobów chowu zwierząt oraz zwiększenia opłacalności produkcji zwierzęcej. Z zakresu ogrodnictwa realizowano badania obejmujące uprawę kwiatów, ziół i warzyw oraz introdukcję nowych gatunków roślin użytkowych i opracowywanie technologii ich upraw w warunkach Polski. Z zakresu mechanizacji prowadzono badania nad doskonaleniem maszyn rolniczych oraz organizacją i ekonomiką mechanizacji gospodarstw rolnych. Szereg osiągnięć badawczych pracowników Uczelni z tamtego okresu wdrożono do praktyki rolniczej. Były to między innymi nowe wysoko plonujące odmiany żyta, w tym tetraploidalnego, oraz koni-czyn, traw, a także wiele form wyjściowych pszenżyta heksaploidalnego przekazanych do stacji hodowli roślin. Introdukowano nowe gatunki i rodzaje roślin warzywnych i kwiatowych, przydatne do upraw polowych, pod osłonami i w szklarniach. Wdrożono nowe metody ograniczania zachwaszczenia upraw, a także opracowano nowoczesne sposoby przechowywania plonów roślin rolniczych oraz owoców, warzyw i podnoszenia trwałości kwiatów. Otrzymano preparaty enzymatyczne dla przemysłu spożywczego. Wyhodowano nowe rasy owiec, koni, drobiu oraz opracowano nowe technologie chowu zwierząt gospodarskich. Wdrożono do praktyki weterynaryjnej nowe leki, a także opracowano szereg rozwiązań z zakresu mechanizacji rolnictwa przydatnych w produkcji. W kolejnych latach poszerzano zakres realizowanych prac badawczych obejmujących między innymi: badania biologii wód, ochronę i inżynierię środowiska, gospodarkę odpadami, genetykę i biologię molekularną roślin uprawnych oraz zwierząt użytkowych, technologię żywności i przetwórstwa surowców roślinnych i zwierzęcych, chemię środowiska, mikrobiologię i mykologię.

Obecnie Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie to wieloprofilowa uczelnia, specjalizująca się w kluczowych dla życia człowieka obszarach badawczych, które są ważne obecnie i będą istotne w przyszłości. Oprócz badań podstawowych w zakresie nauk rolniczych, przyrodniczych, mechanicznych i ekonomicznych, nasi pracownicy przywiązują ogromną wagę do badań aplikacyjnych, zwłaszcza w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego,

doskonalenia procesów technologicznych w produkcji, zapewnienia i ochrony zdrowia zwierząt, a przez to pośrednio zdrowia człowieka oraz ochrony i wykorzystania zasobów środowiska z zachowaniem jego unikalnych właściwości. Znaczna część wyników badań uzyskana przez pracowników i doktorantów Uniwersytetu została opublikowana w prestiżowych czasopismach o zasięgu międzynarodowym, zaś unikalne osiągnięcia otrzymały ochronę patentową. W ostatnich pięciu latach uzyskano 117 patentów i wzorów użytkowych. Wiele innowacyjnych osiągnięć naukowo-badawczych zostało aplikowanych do gospodarki, co przyniosło znaczne korzyści. Szereg z nich zostało wyróżnionych nagrodami i medalami na wystawach i konkursach krajowych i zagranicznych, takich jak: INTARG, International Invention Show INOVA oraz Invention, Prototype Show and Business Plan Competition. Te także ważne sukcesy podkreślają w szczególności sposób misję, jaka powinna przyświecać badaniom naukowym. Tą misją, oprócz poznawczej, jest dążenie do aplikacji uzyskanych wyników prac badawczych do gospodarki, tak aby mogły przyczyniać się do wdrażania innowacji. Osiągnięcia w tym zakresie pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie podkreślają potencjał i wagę realizowanych badań aplikacyjnych. W The Times Higher Education World University Rankings 2025 Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie uzyskał, po raz kolejny, wysokie 29. miejsce spośród polskich uczelni notowanych w tym rankingu. W World University Ranking nasza Uczelnia znalazła się wśród 22% najlepszych uniwersytetów na świecie. W rankingu szanghajskim w naukach rolniczych Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie został sklasyfikowany na miejscach od 76 do

100 w świecie. W naukach o żywności i weterynarii uzyskał miejsca od 200 do 300 w świecie. Ponadto godne podkreślenia jest to, iż każdego roku wśród 2% najwybitniejszych naukowców na świecie wywierających największy wpływ na światową naukę, których publikacje są najczęściej cytowane, znajduje się grupa pracowników naszej uczelni. W najnowszym rankingu opracowanym przez Uniwersytet Stanforda we współpracy z wydawnictwem Elsevier oraz firmą SciTechStrategies w tym zaszczytnym gronie zostało wyróżnionych 24 pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Pomijając osoby rozpoczynające pracę naukową, liczba ta stanowi prawie 6% nauczycieli akademickich prowadzących prace badawcze, którzy reprezentują wszystkie ewaluowane dyscypliny nauki w naszej Uczelni. Z dumą pragnę podkreślić, że efektywna i sumienna praca wielu pracowników przyczyniła się do tego, że w ostatniej ocenie ewaluacyjnej pięć dyscyplin z naszego Uniwersytetu uzyskało kategorię A, a dwie z największą liczbą pracowników przypisanych do dyscypliny uzyskały kategorię B+.

Priorytetowe cele działalności Uczelni w zakresie dydaktyki były i są realizowane poprzez kształcenie wysokokwalifikowanych kadr dla sektora agro-żywnościowego, ochrony i inżynierii środowiska, ochrony zdrowia zwierząt gospodarskich, towarzyszących i dzikich, przemysłu oraz gospodarki i administracji publicznej. Czynimy to poprzez stałe doskonalenie programów nauczania i ich dostosowywanie dla potrzeb obecnych i przyszłych działów gospodarki oraz potrzeb społecznych, w tym zwłaszcza kształtowania wrażliwości i odpowiedzialności za środowisko naturalne oraz umiejętności ochrony i wykorzystania jego zasobów dla potrzeb człowieka

zgodnie z ideą rozwoju zrównoważonego. W ciągu siedemdziesięciu lat studia w naszej Uczelni ukończyło ponad 92500 absolwentów, w tym 8536 lekarzy weterynarii, 32452 z tytułem zawodowym inżyniera, 3217 licencjanta i 37960 z tytułem magistra inżyniera oraz 8836 uczestników kursów i studiów podyplomowych. Stopień doktora uzyskało 2160 osób, doktora habilitowanego 702 naukowców, a tytuły naukowe profesora uzyskało 292 pracowników.

Drodzy Studenci rozpoczynający studia. Dziękuję Wam, że zdecydowaliście się na jeden z kierunków oferowanych na naszym Uniwersytecie. Zapewniam Was, że to dobry wybór i z pewnością uzyskacie odpowiednie wykształcenie. Podjęliście studia w jednym z najlepszych uniwersytetów, w najbezpieczniejszym dużym mieście w Polsce, bardzo przyjaznym studentom. Chciałbym, aby Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie od dzisiaj stał się dla Was drugim domem, Waszą Alma Mater. Uczelnią, z którą się utożsamiacie i przyczyniacie się do jej rozwoju. Jednak musicie zawsze pamiętać, że studia to przede wszystkim wysiłek zdobywania wiedzy, nabywania umiejętności i stopniowego realizowania marzeń. Bez Waszej pracy i zaangażowania, efekty wiedzy i umiejętności same nie przyjdą. Nie akceptujcie niektórych obecnych trendów, a nierzadko medialnych przekazów i artykułów głoszących, że nauka i wiedza nie ma znaczenia, a dyplom można kupić. Albo że nie mając wiedzy i stosownego wykształcenia, a dysponując tylko odpowiednim poparciem można uzyskać eksponowane stanowiska. Świat, w którym liczy się lans i przyciąganie uwagi innych tylko po to, aby zdobyć podziw lub określone poparcie, do niczego nie dojdzie. To droga donikąd. To miraż, za który zapłaci wysoką cenę społeczeństwo, a nie tylko ci, którzy tak postępują. Świat czynili lepszym tylko ludzie wielkiej wiedzy, szlachetni i prawi, to im zawdzięczamy postęp cywilizacyjny. Z całego serca życzę Wam, abyście do nich należeli,

a z pewnością wiedza i umiejętności zdobyte na studiach na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie będą wam w tym pomocne.

Studia to również czas na rozwijanie własnych pasji, zainteresowań i przyjaźni, kreowania swoich wizji i poszukiwania miejsca na przyszłość. To także czas na doskonalenie innych umiejętności oraz rozwoju zainteresowań naukowych, np. w studenckich kołach naukowych, artystycznych – w akademii fotograficznej Szafir, zespole sygnalistów myśliwskich Orion, Zespole Pieśni i Tańca „Jawor”, dwóch zespołach rockowych: Klasyczni w Rocku i Never Give UP oraz w Chórze Uniwersytetu Przyrodniczego, a także sportowych – w wielu sekcjach Akademickiego Związku Sportowego. Oferujemy Wam różne stypendia, praktyki zagraniczne i studenckie programy edukacyjne. Pamiętajcie jednak, że należy zawsze postępować godnie i rozsądnie. Przybyliście tutaj, aby rozwijać własne talenty i poszukiwać drogi do prawdy oraz uzyskać należyte wykształcenie. Życzę Wam wszystkim zdobycia gruntownej wiedzy i umiejętności poświadczonych bardzo dobrymi ocenami oraz wiele radości i zadowolenia w czasie studiów na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie.

Kończąc moje wystąpienie w dniu inauguracji jubileuszowego roku akademickiego 2025/26, dziękuję wszystkim Państwu za troskę o naszą Uczelnię, jej dobre imię i rozwój. Uniwersytet to wspólnota akademicka pracowników, studentów, doktorantów i absolwentów. To miejsce synergii badań, dyskusji, dydaktyki i współpracy instytucjonalnej z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz z ośrodkami akademickimi i badawczymi. Życzę Państwu, by praca i nauka przynosiły zadowolenie i sukcesy. Niech rozpoczynający się rok akademicki spełni marzenia i oczekiwania nas wszystkich.

Fot. Bartosz Dąbrowski

Jubileusz 70-lecia Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

Fotorelacja Joanna Mazurek, Bartłomiej Dąbrowski

70 drzew na 70-lecie

8 października 2025 r. na terenie Gospodarstwa Doświadczalnego Felin UP w Lublinie został otwarty ogród dendrologiczny. Posadzono w nim 70 drzew, co wpisało się w obchody jubileuszu 70-lecia istnienia uczelni.

Uroczystość otworzyła dziekan Wydziału Agrobioinżynierii prof. dr hab. Barbara Kołodziej, która koordynowała powstanie ogrodu. Rektor prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk podczas przemówienia podkreślił symboliczne znaczenie inwestycji:

– Gdy las urośnie, będzie przypomnieniem tego dnia i obchodów 70-lecia uczelni, żywym świadkiem naszych czasów i rozwoju Uniwersytetu.

W trakcie uroczystości posadzono kilka drzew. Każde z nich otrzymało imię osoby, która je sadziła. Tym samym mieszkańcami ogrodu zostały m.in. wiąz szypułkowy Krzysztof – na cześć rektora – oraz topola biała Barbara – na cześć pani dziekan.

– Taki ogród stanowi doskonałą bazę dydaktyczną dla studentów kierunku leśnictwo. Wielu absolwentów tej uczelni trafia potem do nas do pracy. Mamy ogromną nadzieję, że wiedza tu zdobyta nie pójdzie w las – a w tym przypadku, że właśnie tam się skieruje – podsumował Jan Kowal, dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, która przekazała sadzonki drzew do zasadzenia w ogrodzie.

Nowo powstały ogród zaprojektowany został z myślą o edukacji, badaniach naukowych oraz rekreacji. Będzie służył jako żywe laboratorium studentom leśnictwa.

Jednym z pomysłodawców idei, jak też autorem hasła „70 drzew na 70 lat Uniwersytetu”, jest Dział Rekrutacji i Promocji UP w Lublinie.

Red.

Fot. Bartłomiej Dąbrowski

Rektor Krzysztof Kowalczyk

Dziekan Barbara Kołodziej i Jan Kowal, dyrektor RDLP w Lublinie

Dr hab. Wojciech Durlak, prof. uczelni, współtwórca ogrodu

Adam Kot, nadleśniczy z Nadleśnictwa Świdnik

Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

Posiedzenie w dniu 26 września 2025 r.

Senat pozytywnie zaopiniował wniosek w sprawie zatrudnienia na stanowisku profesora uczelni: dr hab. Kamili Rybczyńskiej-Tkaczyk, dr hab. Renaty Pyz-Łukasik, dr hab. Anny Kasprzyk, dr hab. Michała Gondka.

Senat podjął uchwałę w sprawie:

- zmian organizacyjnych na Wydziale Agrobioinżynierii – utworzenia – Laboratorium AgroBioNano-Technologii w ramach Instytutu Genetyki, Hodowli i Biotechnologii;
- zmian organizacyjnych na Wydziale Inżynierii Produkcji – utworzenia w strukturze Katedry Eksploatacji Maszyn i Zarządzania Procesami Produkcyjnymi laboratorium o nazwie Lubelskie Laboratorium Biostymulatorów i Bioprotektantów.

Posiedzenie w dniu 31 października 2025 r.

Senat podjął uchwałę w sprawie zaopiniowania:

- wniosku o wstrzymanie naboru i likwidację stacjonarnych studiów pierwszego stopnia kierunku inżynieria ekologiczna;
- wniosku o wstrzymanie naboru i likwidację stacjonarnych studiów pierwszego stopnia kierunku zielone technologie;
- wniosku o wstrzymanie naboru i likwidację stacjonarnych studiów drugiego stopnia kierunku zarządzanie w biobiznesie;
- projektu zmian dotyczących oceny okresowej nauczyciela akademickiego zatrudnionego w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie.

Kalendarium

WRZESIEŃ

1 września

Prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyła w lubelskich obchodach rocznicy wybuchu II wojny światowej.

2 września

Prorektor U. Kosior-Korzecka wzięła udział w otwarciu Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie zawodowej robotyka w Zespole Szkół Transportowo-Komunikacyjnych w Lublinie.

10–11 września

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w IV Kongresie Nauk Rolniczych w Puławach zorganizowanym przez IUNG.

12 września

Rektor K. Kowalczyk wzięł udział w 54. Walnym Zjeździe oraz Konferencji Naukowej Polskiego Towarzystwa Entomologicznego w Instytucie Nauk Biologicznych UMCS.

13 września

Rektor K. Kowalczyk i prorektor U. Kosior-Korzecka wzięli udział w gali otwarcia XXI Lubelskiego Festiwalu Nauki.

14–15 września

Rektor K. Kowalczyk wzięł udział w spotkaniu prezydium Związku Uczelni Lubelskich, które odbyło się w Kazimierzu Dolnym.

15–17 września

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w posiedzeniu Prezydium KRASP, które odbyło się w UP w Lublinie.

17 września

Rektor K. Kowalczyk wraz z kolegium rektorskim gościł ministra nauki i szkolnictwa wyższego dr. M. Kulaskę.

18–19 września

Rektor K. Kowalczyk wzięł udział w obchodach 10. rocznicy utworzenia Litewsko-Polsko-Ukraińskiej Brygady im. Wielkiego Hetmana Konstantego Ostrońskiego (LITPOLUKRBRIG).

19 września

Prorektor U. Kosior-Korzecka wzięła udział w gali 110-lecia II LO im. Hetmana Jana Zamoyskiego w Lublinie.

Prorektor U. Kosior-Korzecka wzięła udział w gali zamknięcia XXI Lubelskiego Festiwalu Nauki.

22 września

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w uroczystym nadaniu Auli B przy ul. Skromnej imienia prof. Z. Targońskiego oraz otwarciu wystawy zatytułowanej „Prof. dr hab. Zdzisław Targoński (1947–2024) biotechnolog i technolog żywności”.

29 września

Prorektor U. Kosior-Korzecka wzięła udział w otwarciu Lubelskiego Salonu Maturzystów Perspektywy 2025.

30 września

Prorektor U. Kosior-Korzecka wzięła udział w Orientation Day dla studentów kierunku weterynary medicine.

PAŹDZIERNIK

1 października

Kolegium rektorskie wzięło udział we mszy św. z okazji inauguracji nowego roku akademickiego, która odbyła się w Archikatedrze Lubelskiej.

3 października

Prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyła w inauguracji roku akademickiego 2025/2026 Lubelskiego Uniwersytetu III Wieku w roku jubileuszowym 40-lecia działalności.

Prorektor B. Sołowiej wziął udział w inauguracji nowego roku akademickiego na UM w Lublinie.

6 października

Prorektor A. Marczuk wziął udział w walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki Lubelski Park Naukowo-Technologiczny SA z siedzibą w Lublinie.

7 października

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w inauguracji roku akademickiego na Politechnice Lubelskiej.

10 października

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w konferencji „Razem budujemy przyszłość nauki” zorganizowanej przez MNiSW.

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w konferencji „50 lat Lubelskiego Zagłębia Węglowego”, która odbyła się w LDT NOT w Lublinie.

15 października

Prorektor A. Marczuk wziął udział w uroczystości nadania tytułu dr. h.c. Uniwersytetu Medycznego w Lublinie prof. Alvisie Palese.

Prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyła w otwarciu Konferencji Forum Uczelni Przyrodniczych.

18 października

Prorektor A. Marczuk otworzył Bieg 70-lecia UP w Lublinie.

19 października

Prorektor A. Marczuk wziął udział w inauguracji roku akademickiego na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

19–29 października

Prorektor U. Kosior-Korzecka wzięła udział w „The 23rd Conference on International Exchange of Professionals” w Szanghaju oraz odbyła wizytę studyjną w Harbin Engineering University w celu nawiązania kontaktów w zakresie kształcenia i badań naukowych.

23 października

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w inauguracji roku akademickiego na UMCS oraz „Koncercie inauguracyjnym UMCS swoim przyjaciółom”, który odbył się w sali widowiskowej ACKIM UMCS Chatka Żaka.

24 października

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w jubileuszu 80-lecia Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego UP we Wrocławiu.

Prorektor A. Marczuk uczestniczył w obchodach święta Terenowych Organów Wykonawczych Ministra Obrony Narodowej, które odbyły się w Centralnym Wojskowym Centrum Rekrutacji w Lublinie.

26 października

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w inauguracji roku akademickiego w Metropolitalnym Seminarium Duchownym w Lublinie.

27 października

Rektor K. Kowalczyk na zaproszenie rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego uczestniczył w jubileuszu 50-lecia kształcenia rolniczego na Zalesiu.

28 października

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w seminarium naukowym „Pajki lubelskie – ochrona, dokumentacja, popularyzacja”, które odbyło się w Bibliotece Głównej UP w Lublinie.

30 października

Prorektor B. Sołowiej wziął udział w Międzynarodowych Targach Pracy zorganizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie oraz Europejskie Służby Zatrudnienia EURES.

LISTOPAD

6 listopada

Rektor K. Kowalczyk otworzył konferencję „Kształcenie jako fundament rozwoju rolnictwa”, która odbyła się w Centrum Kongresowym UP w Lublinie.

7 listopada

Prorektor A. Marczuk wziął udział w konferencji „Dobry klimat dla regionu” zorganizowanej przez starostę oraz zarząd powiatu lubelskiego.

11 listopada

Prorektor A. Marczuk wziął udział w wojewódzkich obchodach Narodowego Święta Niepodległości.

17–18 listopada

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w spotkaniu Konferencji Rektorów Uczelni Rolniczych i Przyrodniczych, która odbyła się na Politechnice Bydgoskiej.

18 listopada

Prorektor B. Sołowiej wziął udział w V Konferencji sprawozdawczej uczelni, które uczestniczyły w pierwszym konkursie w ramach programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”. Spotkanie odbyło się w MNiSW.

19 listopada

Prorektor A. Marczuk uczestniczył w spotkaniu z prof. Liping Yang z Harbin Engineering University, College of Power and Energy Engineering (Chiny). Spotkanie miało na celu nawiązanie współpracy z uczelnią z Harbinu.

Prorektor A. Marczuk otworzył konferencję „Równoważni w sieci – zachowaj balans”, która odbyła się na UPL.

Prorektor B. Sołowiej wziął udział w III Konferencji Naukowo-Branżowej pt. „Sieć uczelni przyrodniczych na rzecz rozwoju polskiego sektora mleczarskiego – projekt badawczy”, która odbyła się w SGGW.

20 listopada

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w wydarzeniu okolicznościowym poświęconym pamięci prof. E. Prosta – wieloletniego prezesa Lubelskiego Towarzystwa Naukowego.

21 listopada

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w gali jubileuszowej „75 lat – korzenie i skrzydła” z okazji 75. rocznicy działalności UM w Lublinie i 30-lecia istnienia Oddziału Anglojęzycznego.

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w jubileuszu 70-lecia VII Liceum Ogólnokształcącego im. M. Konopnickiej w Lublinie.

Prorektor B. Sołowiej uczestniczył w Gali Jubileuszowej 25-lecia Lubelskiego Klubu Biznesu.

25 listopada

Rektor K. Kowalczyk podpisał porozumienie o współpracy pomiędzy UP w Lublinie a Wojewódzkim Inspektorem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Lublinie, reprezentowanym przez K. Czyżewską, lubelskiego wojewódzkiego inspektora JHARS.

Prorektor B. Sołowiej uczestniczył w XI Międzynarodowej Konferencji Liderzy Zarządzania Uczelnią LUMEN, która odbyła się na UJ w Krakowie, oraz odebrał nagrodę przyznaną UP w Lublinie przez Times Higher Education, Fundację Rektorów Polskich, PCG Akademia.

27 listopada

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w posiedzeniu KRASP, które odbyło się na AGH w Krakowie.

28 listopada

Prorektor B. Sołowiej wraz z dr R. Reszką-Dyrką (kier. Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego) odebrali nagrodę przyznaną UP w Lublinie, który został wyróżniony w konkursie „Pracodawca Roku 2025” w kategorii instytucja publiczna. Spotkanie odbyło się w sali konferencyjnej Urzędu Miasta Lublin.

GRUDZIEŃ

2 grudnia

Rektor K. Kowalczyk podpisał porozumienie o współpracy na rzecz wspierania lubelskich innowacji przez program Erasmus+ podczas oficjalnego otwarcia Centrum Innowacji Erasmus+ InnHUB Lublin.

4 grudnia

Prorektor B. Sołowiej uczestniczył w posiedzeniu Kapituły Lubelskiej Nagrody Naukowej im. prof. Edmunda Prosta, które odbyło się w Pałacu Czartoryskich w Lublinie.

Prorektor A. Marczuk wziął udział w uroczystości z okazji Dnia Górnika na zaproszenie zarządu Lubelskiego Węgla „Bogdanka” SA.

8 grudnia

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w spotkaniu świątecznym w Narodowym Instytucie Kultury i Dziedzictwa Wsi w Warszawie. Spotkanie dotyczyło omówienia współpracy pomiędzy środowiskami akademickimi a szkołami rolniczymi prowadzonymi przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi.

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w 59. Seminarium Instytutu Agrofizyki PAN.

9 grudnia

Prorektor B. Sołowiej uczestniczył w seminarium „Biblioteka w centrum otwartej nauki – współpraca, działania, wyzwania”, które odbyło się w BG UP w Lublinie.

10 grudnia

Prorektor A. Marczuk wziął udział w spotkaniu opłatkowym Klubu Seniora UP w Lublinie.

11 grudnia

Rektor K. Kowalczyk i prorektor A. Marczuk wzięli udział w otwarciu nowego Centrum Medycznego oraz Pracowni Diagnostyki Obrazowej PZU Zdrowie w Lublinie.

12 grudnia

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w spotkaniu opłatkowym na zaproszenie wojewody lubelskiego.

15 grudnia

Prorektor A. Marczuk uczestniczył w spotkaniu świątecznym pracowników administracji rządowej u wojewody lubelskiego.

16 grudnia

Kolegium rektorskie uczestniczyło w spotkaniu ze Sławoszem Uznańskim-Wiśniewskim w ramach ogólnopolskiej trasy „IGNIS” – Polska sięga gwiazd.

17 grudnia

Prorektor A. Marczuk uczestniczył w spotkaniu świątecznym w Lubelskiej Akademii WSEI.

19 grudnia

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w spotkaniu opłatkowym na zaproszenie prezydenta miasta Lublin.

22 grudnia

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w tradycyjnym obiedzie wigilijnym na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

oprac. MJ

Lubelskie uczelnie zainaugurowały nowy rok akademicki

1 października 2025 r. odbyła się środowiskowa inauguracja roku akademickiego, zorganizowana po raz trzeci przez Związek Uczelni Lubelskich.

Uroczystość rozpoczęła msza święta w Archikatedrze Lubelskiej. Po niej uczestnicy, wśród nich rektorzy, członkowie senatów, dziekani wydziałów, dyrektorzy instytutów, kierownicy katedr, pracownicy administracyjni i studenci, przemaszewali ulicami Lublina do Centrum Kongresowego UP, gdzie rozpoczęła się główna część wydarzenia.

Wykład inauguracyjny pt. „Problemy i szanse polskiego szkolnictwa wyższego” wygłosił prof. Arkadiusz Mężyk, były rektor Politechniki Śląskiej, honorowy przewodniczący KRASP, doktor honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Uroczystość uświetnił także występ połączonych chórów uczelni lubelskich pod dyktando prof. Elżbiety Krzemińskiej. Podczas ceremonii odbyła się immatrykulacja studentów, a najzdolniejsi studenci zostali wyróżnieni statuetkami.

Red.

Fot. Bartłomiej Dąbrowski

Uniwersytet Przyrodniczy w gronie liderów THE World University Rankings 2026

Przedsstawiciele uczelni z całej Polski spotkali się w dniach 25–26 listopada 2025 r. w Krakowie podczas XI Konferencji LUMEN, jednego z najważniejszych wydarzeń poświęconych przyszłości szkolnictwa wyższego.

W trakcie licznych debat omawiano kluczowe wyzwania stojące przed uczelniami, kwestie finansowania, a także najlepsze praktyki związane z transformacją cyfrową w sektorze akademickim.

Kulminacyjnym punktem konferencji była uroczysta gala wręczenia nagród dla liderów polskich uczelni sklasyfikowanych w Times Higher Education World University Rankings 2026 – najbardziej prestiżowym i globalnie rozpoznawalnym zestawieniu szkół wyższych. Gala jest jednym z obszarów współpracy PCG Academia z twórcami rankingu: Times Higher Education.

W imieniu uczelni nagrodę odebrał prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą prof. dr hab. Bartosz Sołowiej.

W rankingu znajdują się tylko 42 polskie uczelnie. Ranking THE World University Rankings to jeden z najbardziej prestiżowych i uznanych na świecie rankingów uczelni wyższych. Ocenia on uniwersytety z całego świata na podstawie kluczowych kryteriów, takich jak: jakość kształcenia, osiągnięcia naukowe i badawcze, wpływ publikacji naukowych, współpraca międzynarodowa oraz innowacyjność i współpraca z przemysłem.

Celem rankingu jest wyróżnienie uczelni, które wnoszą istotny wkład w rozwój nauki, edukacji i społeczeństwa na poziomie globalnym. Obecność w rankingu to ważne wyróżnienie dla naszej uczelni, podkreślające wysoki poziom dydaktyki i badań oraz silną międzynarodową obecność w edukacji i nauce.

Red.

Złoty medal dla Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie podczas 49. International Invention Show INOVA w Zagrzebiu

Za nami kolejne międzynarodowe wydarzenie, tym razem była to Międzynarodowa Wystawa Wynalazków „INOVA” 2025, która odbyła się w dniach 25–27 września br. w Zagrzebiu. W gronie wystawców znalazł się Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, reprezentowany przez pracownice Centrum Transferu Technologii: Iwonę Niezgodę – dyrektora CTT oraz Agnieszkę Komarzeniec – specjalistę CTT.

Z dumą informujemy, iż zaprezentowany na wystawie wynalazek Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie „Jogurt z płatkami chabra bławatka (*Centaurea cyanus* L.) jako źródło związków przeciwutleniających i błonnika pokarmowego” zyskał uznanie międzynarodowego jury i nagrodzony został złotym medalem podczas tegorocznej edycji International Invention Show „INOVA”. Dodatkowo za to innowacyjne rozwiązanie nasza uczelnia otrzymała nagrodę specjalną – złoty medal przyznany przez Corneliu Group Association (rumuńskie stowarzyszenie promujące innowacje).

Autorkami wynalazku są: prof. dr hab. Jolanta Król; dr hab. Aneta Brodziak, prof. uczelni; dr hab. Anna Teter; dr hab. Mirosława Chwil, prof. uczelni.

Chaber bławatek, będący pospolitym chwastem, a zarazem rośliną ozdobną, kosmetyczną i leczniczą, stanowi unikalny dodatek do jogurtów, a przeprowadzone w UP w Lublinie badanie jest pierwszym w tej dziedzinie. Chaber bławatek wykazuje liczne, potwierdzone właściwości prozdrowotne, w tym działanie przeciwzapalne, przeciwutleniające, antyseptyczne, przeciwbakteryjne, hipotensyjne oraz wzmacniające naczynia krwionośne. Swoje właściwości zdrowotne kwiaty zawdzięczają m.in. związkom polifenolowym (w tym flawonoidom), witaminie C oraz minerałom (takim jak wapń, potas i magnez). Kwiaty chabra stanowią także potencjalne źródło naturalnego niebieskiego barwnika, który może być wykorzystywany w przemyśle spożywczym i farmaceutycznym.

Innowacyjność przeprowadzonych badań polega na wykorzystaniu chabra bławatka w postaci liofilizowanych płatków kwiatów do produkcji jogurtów w celu oceny ich właściwości fizykochemicznych, w tym statusu antyoksydacyjnego i szerokiego spektrum związków bioaktywnych. Liofilizacja jest jedną z najbardziej innowacyjnych technik utrwalania żywności poprzez suszenie stosowanych w przemyśle spożywczym. Proces liofilizacji usuwa z żywności jedynie wodę, nie wpływając na pozostałe składniki produktu. Innowacyjność zastosowania produktów liofilizowanych (tj. płatków kwiatów *Centaurea cyanus*) zamiast ekstraktów przyczynia się do zachowania związków bioaktywnych oraz potencjalnego zwiększenia wartości odżywczej jogurtów.

Liofilizowane płatki chabra bławatka dodane do jogurtu przyczyniły się do istotnego wzrostu zawartości białka ogólnego, błonnika oraz wybranych związków bioaktywnych, w tym aminokwasów, białek serwatkowych, witamin, związków fenolowych i mineralnych, a także zwiększenia aktywności przeciwutleniającej. Analizy przeprowadzone z wykorzystaniem spektroskopii FTIR

wykazały, że produkt był wysoce stabilny podczas przechowywania w warunkach chłodniczych.

Prace nad rozwojem tego innowacyjnego rozwiązania prowadzone są na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Międzynarodowe targi wynalazków International Invention Show „INOVA” organizowane w Zagrzebiu od 1971 r. poświęcone są prezentacji innowacyjnych rozwiązań, a także dyskusji na temat wdrażania postępu technologicznego do gospodarki. Co roku prezentowane wynalazki oceniane są przez międzynarodowy zespół jurorów. W ocenie rozwiązań jury bierze pod uwagę poziom technologii, zapotrzebowanie społeczne, potwierdzenie skuteczności rozwiązań stosownymi wynikami badań, a przede wszystkim poziom nowatorstwa prezentowanych wynalazków.

W 2025 r. targi innowacyjnych rozwiązań INOVA zgromadziły ponad 500 wynalazków, prezentowanych przez wystawców z 12 krajów świata, między innymi z Polski, Rumunii, Ukrainy, Chorwacji, Tajwanu, Chin, Korei, Kanady. Wynalazki prezentowano w sekcjach narodowych oraz branżowych. Targi INOVA cieszą się ogromnym zainteresowaniem – odwiedzają je zarówno mieszkańcy Zagrzebia, jak i przedstawiciele świata nauki oraz innowacyjnych branż. Wydarzenie stanowi doskonałą platformę do promocji innowacyjnych rozwiązań, ale przede wszystkim jest miejscem spotkań i dyskusji pomiędzy przedstawicielami nauki i biznesu o nowych technologiach, wynalazkach, patentach i wdrożeniach. Nasza obecność na targach to nie tylko możliwość zaprezentowania wyników badań, lecz także nawiązywanie wartościowych kontaktów z partnerami z całego świata.

Udział Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w 49th International Invention Show „INOVA” 2025 został sfinansowany ze środków Strategii Rozwoju Uczelni IDUB na lata 2024–2026.

Tekst i fot. Agnieszka Komarzeniec

Współpraca uczelni z placówkami oświatowymi

2 grudnia w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie został podpisany list intencyjny o współpracy z Zespołem Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Wincentego Witosa w RóŜańcu, kształcącym młodzież w obszarze nauk przyrodniczych i rolniczych. Jest to już 30. list intencyjny podpisany w ramach systematycznie rozwijanej współpracy Uniwersytetu z placówkami oświatowymi, co potwierdza konsekwentne zaangażowanie uczelni w budowanie trwałych partnerstw na rzecz edukacji młodzieży oraz rozwoju uczelni. Porozumienie to stanowi ważny krok w kształtowaniu dobrych relacji między środowiskiem akademickim a szkołami.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie podczas spotkania reprezentowali rektor Krzysztof Kowalczyk, dziekan Wydziału Agrobiotechnologii Barbara Kołodziej, a także Monika Zajac oraz Weronika Kowalska z Działu Rekrutacji i Promocji. Szkołę reprezentowały dyrektor Renata Majewska oraz Marzena Mirek.

Spotkanie rozpoczął rektor, witając zgromadzonych gości i podkreślając znaczenie podejmowanej współpracy. W swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na rolę edukacji rolniczej w kształtowaniu przyszłych specjalistów oraz na wagę wspierania młodzieży już na etapie szkoły średniej. Podkreślił również, że jest to kolejna

placówka dołączająca do grona szkół partnerskich Uniwersytetu, co potwierdza rosnące zainteresowanie młodych ludzi kierunkami o profilu przyrodniczo-rolniczym. Następnie głos zabarała dyrektor szkoły Renata Majewska, która wyraziła zadowolenie z nawiązania współpracy z Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie oraz podkreśliła wynikające z niej korzyści dla uczniów i nauczycieli. Zwróciła uwagę na znaczenie kontaktu młodzieży ze środowiskiem akademickim, możliwość uczestnictwa w zajęciach laboratoryjnych, warsztatach oraz wydarzeniach naukowych.

Podpisany list intencyjny zakłada m.in. wspólne działania dydaktyczne i promocyjne, organizację zajęć edukacyjnych, wizyt studyjnych oraz wsparcie uczniów w świadomym wyborze dalszej ścieżki kształcenia. Współpraca ta ma służyć rozwijaniu zainteresowań młodzieży, podnoszeniu jakości edukacji oraz wzmacnianiu kompetencji przyszłych studentów kierunków rolniczych i przyrodniczych.

Uniwersytet posiada bogatą ofertę współpracy dla szkół, która dostępna jest na stronie internetowej <https://up.lublin.pl/rekrutacja/oferta-dla-szkol/>.

Weronika Kowalska
Fot. Bartłomiej Dąbrowski

Publikacja badań w Nature i Nature Communications

Międzynarodowy zespół, którego członkiem była dr hab. Edyta Paczos-Grzęda, profesor uczelni z Instytutu Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin UPL, opracował dwa artykuły opublikowane w prestiżowych czasopismach Nature i Nature Communications, poświęcone genomice owsa. Badania te otwierają zupełnie nowe perspektywy dla badań genetycznych i hodowli tego gatunku.

Idea sekwencjonowania wielu genotypów reprezentujących różne gatunki z rodzaju *Avena* zrodziła się podczas spotkania w IPK w Gatersleben w 2017 r., w którym udział brali: Nick Tinker (AAFC, Ottawa, Kanada), Tim Langdon (IBERS, Aberystwyth, Wielka Brytania), Martin Mascher (IPK Gatersleben, Niemcy) oraz Edyta Paczos-Grzęda (UP Lublin, Polska). Początkowy plan sekwencjonowania egzomu przekształcono wówczas w plan utworzenia pangenu. Zwolennikiem takiego podejścia był Martin Mascher, który jednocześnie uczestniczył w opracowaniu pangenu jęczmienia. Stworzono konsorcjum, w skład którego weszło 17 jednostek naukowych z Kanady, Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, Niemiec, Polski, Australii, Finlandii, Szwecji, Hiszpanii i Szwajcarii. Wszystkie prace realizowano, wykorzystując zasoby poszczególnych jednostek, bez finansowego wsparcia w ramach wspólnego międzynarodowego projektu.

Efektom prac prowadzonych od 2018 r. i wielu spotkań zarówno w formie on-line, jak i bezpośrednich, które miały miejsce w Monachium (VI 2022 r.) czy Aberystwyth (III 2023 r.), było stworzenie podstaw do napisania dwóch publikacji, które w sposób zsynchronizowany 29.10.2025 r. ukazały się w czasopismach Nature oraz Nature Communications.

Dla środowiska naukowego zajmującego się badaniami nad owsem są to badania przełomowe, ponieważ umożliwiają szczegółową analizę transkryptomów i genomów nie tylko genotypów, które analizowano w ramach inicjatywy PanOat, ale poprzez analizę porównawczą również dla każdego innego genotypu, dla którego dostępne są jakiegokolwiek dane genomowe czy transkryptomowe.

Fot. Bartłomiej Dąbrowski

W przypadku skomplikowanego genomu, jakim jest genom heksaploidalnego owsa, są to zasoby, które trudno przecenić, dlatego też rady naukowe tak ważnych wydawców, jak Nature i Nature Communications, zdecydowały o opublikowaniu tych osiągnięć na swoich łamach.

Polskim wkładem w powstanie artykułów jest dostarczenie wyselekcjonowanej sublinii polskiej odmiany Bingo (odmiana wyhodowana w HR Strzelce) do badań sekwencyjnych genomu i transkryptomu oraz sfinansowanie w ponad 50% sekwencjonowania genomu. W przypadku obu publikacji dr hab. Edyta Paczos-Grzęda uczestniczyła w tworzeniu pierwszych wersji artykułów oraz w poprawianiu ich kolejnych wersji. W publikacji w Nature Communications została wykorzystana jej wiedza na temat zróżnicowania i geograficznego rozmieszczenia gatunków z rodzaju *Avena*. Dodatkowo analiza objęła międzygatunkowe populacje wyprowadzone przez badaczkę w ramach badań własnych prowadzonych w Instytucie.

Tekst i fot. Edyta Paczos-Grzęda

Jubileusz 20-lecia Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii

W dniach 22–24 września 2025 r. odbyły się uroczystości z okazji jubileuszu 20-lecia Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii połączone z Międzynarodową Konferencją Naukową pt. „Żywność w zrównoważonym świecie”. Ważnym wydarzeniem wpisującym się w jubileuszowe obchody naszego Wydziału było nadanie Auli B, mieszczącej się w budynku Wydziału przy ul. Skromnej 8, imienia prof. dr. hab. dr. h.c. multi Zdzisława Targońskiego. Wniosek w tej sprawie został jednomyślnie poparty przez Kolegium Wydziału na posiedzeniu w dniu 26 lutego 2025 r., a następnie zatwierdzony uchwałą nr 43/2024–2025 przez Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w dniu 21 marca 2025 r. Upamiętnienie w ten sposób prof. Zdzisława Targońskiego gorąco popierał od początku rektor prof. dr. hab. Krzysztof Kowalczyk, który ufundował pamiątkową tablicę z wizerunkiem profesora. W tym samym dniu odbyło się również uroczyste otwarcie wystawy w Gmachu Biblioteki Głównej UP w Lublinie, pt. „Prof. dr. hab. Zdzisław Targoński (1947–2024) biotechnolog i technolog żywności”. Oba te wydarzenia upamiętniły wkład i dokonania profesora jako wybitnego naukowca, nauczyciela akademickiego, byłego prorektora i rektora, znakomitego organizatora, który przyczynił się do utworzenia i funkcjonowania Wydziału Nauk o Żywności, jak również Uniwersytetu Przyrodniczego. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz uczelni, władze Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii, przedstawiciele byłych władz Wydziału (prof. Barbara Baraniak, prof. Izabella Jackowska), dziekani oraz prodziekani pozostałych wydziałów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, rodzina profesora Targońskiego (żona Maria z synami Krzysztofem i Tomaszem wraz z rodzinami, brat Janusz z żoną), ponadto liczni pracownicy uczelni, studenci, przyjaciele profesora, goście z innych jednostek i instytucji, pracownicy emerytowani oraz pracownicy Biblioteki Głównej.

W dniu 23 września 2025 r. odbyły się uroczyste obchody 20-lecia Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. W uroczystościach uczestniczyli przedstawiciele władz marszałkowskich, miejskich oraz liczni reprezentanci

współpracujących instytucji naukowych i biznesowych. Wydarzeniu przewodniczył dziekan Wydziału prof. dr. hab. Waldemar Gustaw, który w swoim przemówieniu pokreślił, że historia powstania i rozwoju Wydziału jest nierozzerwalnie związana z wybitnymi profesorami, takimi jak: Stanisław Bujak, Zdzisław Targoński oraz Barbara Baraniak. W następnej części podkreślił znaczący rozwój Wydziału na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat. Kadra Wydziału powiększyła się w tym okresie o 14 profesorów tytularnych, 12 doktorów habilitowanych, a stopień doktora nauk rolniczych w dyscyplinie technologia żywności i żywienia uzyskały 42 osoby. Naukowcy Wydziału corocznie wymieniani są na liście 2% najczęściej cytowanych badaczy na świecie, co potwierdza ich znaczący wpływ na rozwój nauki zarówno w kraju, jak i za granicą. O wysokim poziomie prowadzonych badań świadczą liczne wyróżnienia oraz udane procesy komercjalizacji. Wśród najważniejszych osiągnięć można wymienić opracowanie wędlin o obniżonej zawartości azotanów, makaronów o niskim indeksie glikemicznym oraz kompozycji polifenolowej stosowanej w profilaktyce i leczeniu chorób neurodegeneracyjnych. Na zakończenie przemówienia prof. Waldemar Gustaw zaznaczył:

– Pomimo tylko 20-letniego okresu funkcjonowania Wydział Nauk o Żywności i Biotechnologii posiada obecnie ugruntowaną pozycję naukową i dydaktyczną w krajowym środowisku akademickim i jest coraz lepiej rozpoznawalny za granicami naszego kraju. Jest to efekt wieloletniego zaangażowania pracowników oraz wykształcenia licznych roczników absolwentów, którzy obecnie pełnią odpowiedzialne funkcje w przemyśle, administracji i sektorze nauki. Sukcesy naukowe i dydaktyczne to wynik ciężkiej, systematycznej pracy wszystkich pracowników Wydziału, za co bardzo dziękuję.

Podczas uroczystości przyznano liczne odznaczenia i nagrody. Odznakę Honorową „Zasłużony dla Województwa Lubelskiego” za znaczące przyczynienie się do rozwoju województwa lubelskiego otrzymała prof. dr. hab. Barbara Baraniak – pierwszy dziekan Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii.

Wyróżnieni Medalem „Pro Scientia et Humanitate”

Nagrodzeni pamiątkowymi grawertonami

Medalem „Zasłużony dla Miasta Lublin” uhonorowano: prof. dr. hab. Waldemara Gustawa, prof. dr. hab. Urszulę Gawlik i prof. dr. hab. Dominika Sz wajgiera.

Medal Unii Lubelskiej trafił w ręce prof. dr. hab. Izabeli Jackowskiej, prof. dr. hab. Urszuli Pankiewicz i prof. dr. hab. Joanny Stadnik.

Medal Prezydenta Miasta Lublin otrzymali: prof. dr. hab. Paweł Glibowski; prof. dr. hab. Małgorzata Karwowska; prof. dr. hab. Stanisław Mleko; prof. dr. hab. Magdalena Polak-Berecka; prof. dr. hab. Michał Świeca; prof. dr. hab. Adam Waśko; dr. hab. Małgorzata Kostecka, prof. uczelni; dr. hab. Aldona Sobota, prof. uczelni oraz dr. hab. Monika Sujka, prof. uczelni.

Przyznano także „Skrzydła dydaktyki” dla: prof. dr. hab. Waldemara Gustawa; prof. dr. hab. Urszuli Pankiewicz; prof. dr. hab. Karoliny Wójciak; prof. dr. hab. Izabeli Jackowskiej; prof. dr. hab. Pawła Glibowskiego; prof. dr. hab. Magdaleny Polak-Bereckiej; dr. hab. Moniki Kordowskiej-Wiater, prof. uczelni; dr. hab. Agnieszki Latoch, prof. uczelni; dr. hab. Marzeny Włodarczyk-Stasiak, prof. uczelni; dr. hab. Ewy Jabłońskiej-Ryś; dr inż. Justyny Libery; dr inż. Agnieszki Malik; dr inż. Moniki Michalak-Majewskiej; dr Urszuli Szymanowskiej i dr inż. Anny Wirkijowskiej.

Medal „Pro Scientia et Humanitate” przyznano: dr inż. Sylwii Pisarek-Piotrowskiej, staroście lubelskiemu; prof. Charlesowi Brennnowi z Uniwersytetu RMIT w Melbourne (Australia), prof. Margaret Brennan z Uniwersytetu RMIT w Melbourne (Australia), prof. Thomowi Huppertowi z Uniwersytetu Wageningen (Holandia), prof. Igorowi B. Tomasevicowi z University of Belgrade (Serbia), prof. Todorowi Vasiljevicowi z Uniwersytetu Victoria w Melbourne (Australia) i prof. Rickey’emu Y. Yada z University of Alberta (Kanada) za wybitne osiągnięcia naukowo-badawcze lub istotny wkład w rozwój nauki i szkolnictwa wyższego oraz kreowanie rozwoju badawczego i dydaktycznego.

Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego prof. dr. hab. Krzysztof Kowalczyk przyznał również Medal Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie osobom spoza społeczności akademickiej w uznaniu istotnego wkładu w rozwój oraz współpracę w zakresie kreowania postępu badawczego i dydaktyki naszego Uniwersytetu. Medalem zostali uhonorowani: Paweł Krajmas – dyrektor i właściciel zakładu Mięsnego Jasiołka w Dukli oraz Dominik Polak – prezes Zarządu Wytwórni Makaronu Domowego POL-MAK SA.

Nagrodzeni Medalem „Zasłużony dla Miasta Lublin”

oraz Medalem Unii Lubelskiej

Medale Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie dla Pawła Krajmasy i Dominika Polaka

Na zakończenie tej części uroczystości Kolegium Dziekańskie Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii wręczyło również pamiątkowe grawerony stanowiące wyraz wdzięczności za zaangażowanie, wsparcie oraz wieloletnią współpracę z Wydziałem. Wśród nagrodzonych znaleźli się m.in.: prezydent Miasta Lublin Krzysztof Żuk, marszałek województwa lubelskiego Jarosław Stawiarski, rektor UP w Lublinie prof. Krzysztof Kowalczyk, rektor SGGW w Warszawie prof. Michał Zasada, członkowie Komitetu Honorowego Jubileuszu, członkowie Komitetu Honorowego Konferencji, pracownicy dziekanatu, dziekani pozostałych wydziałów UP, interesariusze zewnętrzni oraz emerytowani pracownicy.

Znaczenie i wyjątkowy charakter obchodzonych w dniu 23 września 2025 r. uroczystości jubileuszu Wydziału podkreśliła uroczysta ceremonia nadania godności profesora honorowego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. dr. hab. Mirosławowi Słowińskiemu ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie – znanemu naukowcowi, cenionemu dydaktykowi oraz znakomitemu organizatorowi nauki.

Kolegium Dziekańskie
Fot. Bartłomiej Dąbrowski

Żywność w zrównoważonym świecie

Bardzo ważną częścią obchodów jubileuszu 20-lecia Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii była Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Żywność w zrównoważonym świecie”, która odbyła się w dniach 23–24 września 2025 r. Udział w niej wzięło blisko 200 naukowców z ośrodków krajowych (m.in. SGGW w Warszawie, UP we Wrocławiu, UP w Poznaniu, UWM w Olsztynie, UR w Krakowie) i zagranicznych (m.in. z Australii, USA, Kanady, Czech, Słowacji, Turcji, Niemczech, Litwy). Patronami medialnymi wydarzenia zostali: Akademickie Radio Centrum, Polskie Radio Lublin oraz TVP 3 Lublin. Organizację jubileuszu, a tym samym konferencji, wsparli przedsiębiorcy, m.in. EDPOL Food & Innovation sp. z o.o., Herbapol-Lublin SA, Dr Gerard sp. z o.o., Wytwórnia Makaronu Domowego Pol-Mak SA, Colian sp. z o.o., Grupa Maspex, Piekarnia-Cukiernia Marcin Orlikowski, Zielony Olej G.R Krzysztof Wróbel, Zakład Mięsny „Mościbrody” sp. z o.o., Stoczek Natura sp. z o.o.

Tematyka konferencji dotyczyła zagadnień związanych z produkcją, bezpieczeństwem i konsumpcją żywności w kontekście zrównoważonego rozwoju. Uczestnicy omawiali najnowsze technologie przetwórstwa żywności oraz nowoczesne metody analizy jakości produktów, a także sposoby zapewniania ich bezpieczeństwa. Szczególną uwagę poświęcono roli wybranych diet i składników żywności w profilaktyce oraz leczeniu przewlekłych chorób niezakaźnych. Dyskutowano także o innowacyjnych technologiach i metodach zwiększających efektywność produkcji żywności, a ponadto o praktykach konsumenckich zmniejszających skalę marnotrawstwa żywności oraz wspierających ochronę bioróżnorodności. Wykłady plenarne wygłosili wybitni naukowcy o międzynarodowej renomie: prof. Charles Brennan (RMIT University, Melbourne, Australia) „Designing adaptive food systems for sustainable nutrition”; prof. Thom Huppertz (Wageningen University, Niemczech) „Dairy product matrix effects: the critical interface for nutrition and health”; prof. Rickey Yada (University of Alberta, Kanada) „Anticipating

and overcoming food system vulnerabilities in a world beset by climate change, pandemics and geopolitical strife”; prof. Todor Vasiljevic (Victoria University, Melbourne, Australia) „Structural changes of dairy proteins during processing”; prof. Girish M. Ganjyal (Washington State University, USA) „Innovations and trends in food ingredients and food products for a sustainable food systems”; prof. Margaret Brennan (RMIT University, Melbourne, Australia) „Mushroom bioactive and functional ingredients – their physicochemical and psychological benefits to consumers”; prof. Igor Tomašević (University of Belgrade, Serbia) „The use of AI in meat science and technology”; prof. Erkan Yalçın (Bolu Abant İzzet Baysal University, Turcja) „Production of protein concentrates and isolates using semolina industry by-products and utilization in bakery foods”.

Łącznie na konferencji zaprezentowano 26 referatów i 89 e-posterów w ramach następujących sesji tematycznych: „Innovations in dairy production”, „Food biotechnology”, „Food quality and safety”, „Diet components in human diseases prevention and treatment” (2 sesje), „Novel technologies in sustainable food production” (2 sesje) oraz „Functional food” (2 sesje). Wymiernym efektem konferencji jest monografia wydana przez Wydawnictwo Naukowe PTTŻ.

Konferencja stanowiła ważne forum wymiany wiedzy i doświadczeń, a także inspirującą przestrzeń do dyskusji nad aktualnymi wyzwaniami i kierunkami rozwoju nauki. Spotkanie sprzyjało nawiązywaniu nowych kontaktów i umacnianiu współpracy między ośrodkami akademickimi oraz przedstawicielami praktyki gospodarczej. Wydarzenie potwierdziło, że odpowiedzialna, zrównoważona produkcja żywności stanowi jedno z kluczowych wyzwań współczesnej nauki, a wspólne działania środowisk akademickich oraz praktyki są niezbędne, aby sprostać potrzebom społeczeństwa i ochronie środowiska.

Monika Sujka

Tytuł profesora honorowego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie dla prof. dr. hab. Mirosława Słowińskiego

Wystąpienie rektora Krzysztofa Kowalczyka
wygłoszone w dniu 23 września 2025 r.

Szanowni Państwo!

Z wielką satysfakcją uczestniczę w uroczystości jakże ważnej dla Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii, ale także dla całego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz środowiska naukowego związanego z technologią żywności. Dzisiejsza uroczystość łączy wydarzenia, jakimi są jubileusz XX-lecia Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii oraz nadanie tytułu i godności profesora honorowego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie Panu Profesorowi Mirosławowi Słowińskiemu, wybitnemu naukowcowi, członkowi wielu rad i kolegiów oraz przewodniczącemu zespołu nauk rolniczych Rady Doskonałości Naukowej.

Człowiek od zarania dziejów pozyskiwał produkty do przygotowywania posiłków oraz starał się je konserwować i przetwarzać. Przyczyną wielu konfliktów były dążenia do poszerzenia przestrzeni do produkcji żywności lub jej zdobycia oraz zabezpieczenia źródeł wody. Doskonale wiemy, że bez żywności nie możemy przetrwać. Nasze pokolenie w Europie, w ostatnim półwieczu, nie tylko nie doświadczyło braku żywności, ale wręcz przeciwnie, mamy jej coraz większą dostępność i różnorodność, w tym szczególnie owoców i warzyw egzotycznych oraz produktów pochodzenia zwierzęcego. Było to możliwe dzięki odpowiednio rozwiniętej produkcji rolniczej, a także dzięki przetwórstwu oraz rozwojowi technologii konserwacji i przechowywania żywności. To zasługa wielu pracowników nauki i praktyków powiązanych z technologią żywności, tworzących i rozwijających ją. To oni tworzyli i hodowali nowe, lepsze odmiany roślin i ras zwierząt, a także doskonalili technologię uprawy, chowu oraz przetwórstwa i przechowywania.

Do tej grupy najwybitniejszych polskich technologów żywności należy z całą pewnością prof. dr hab. Mirosław Słowiński. Główne zainteresowania badawcze Pana Profesora koncentrują się na: badaniach wpływu wybranych składników mieszanek peklujących oraz warunków peklowania i kutowania na proces kształtowania barwy oraz właściwości technologicznych farszów z mięsa drobiowego; możliwościach poprawy jakości zdrowotnej przetworów z mięsa dużych zwierząt rzeźnych oraz z mięsa drobiowego; badaniach nad wykorzystaniem szybkich, pośrednich metod do oceny jakości tuszek; wpływie czynników przyżyciowych na jakość mięsa drobiowego i wykorzystaniu komputerowej analizy obrazu do oceny jakości oraz diagnozowania wad mięsa dużych zwierząt rzeźnych. Pan Profesor jest autorem lub współautorem ponad 460 prac naukowych, popularnonaukowych, skryptów, rozdziałów w podręcznikach akademickich oraz książek służących kształceniu nie tylko studentów, ale również pracowników zakładów mięsnych. Był promotorem czterech rozpraw doktorskich, recenzował liczne

Profesor Mirosław Słowiński

prace doktorskie z wielu ośrodków akademickich w Polsce, w tym Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Doceniając w pełni wielkość zasług w zakresie badawczym, organizacyjnym i dydaktycznym dla środowiska akademickiego i rozwoju nauki w Polsce, a także biorąc pod uwagę osiągnięcia i zasługi prof. dr hab. Mirosława Słowińskiego w zakresie współpracy z Wydziałem Nauk o Żywności i Biotechnologii naszej uczelni oraz uwzględniając wspaniałą osobowość Pana Profesora, Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie pozytywnie zaopiniował wniosek władz i pracowników Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii oraz Rady Dyscypliny Technologia Żywności i Żywnienia i przyznał Panu Profesorowi tytuł profesora honorowego, który dzisiaj z radością nadajemy. Otrzymując ten zaszczytny tytuł, zostaje Pan Profesor włączony również do grona naszej społeczności akademickiej. Proszę Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie traktować jako swoją drugą uczelnię. Zawsze z wielką radością będziemy witać Pana Profesora w Lublinie.

Nadanie tytułu profesora honorowego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie profesorowi Mirosławowi Słowińskiemu stanowi symboliczny dowód akademickości uczelni oraz jej misji do wskazywania i kreowania wzorców. Czynimy to w czasach, w których obserwujemy kryzys i niszczenie autorytetów oraz deprecjację wartości najistotniejszych. Tym bardziej musimy honorować osoby, na których nauczyciele akademicki, doktoranci i studenci powinni się wzorować. Musimy pokazywać i podkreślać wartość osiągnięć naukowych, zwłaszcza tych, które są aplikowane do gospodarki i służą nam wszystkim, tak jak to czyni Czcigodny Profesor Honorowy. Dzisiejsza uroczystość pokazuje jasno Pana Profesora jako niestrudzonego badacza i naukowca, ciągle poszukującego

Prof. prof. Krzysztof Kowalczyk i Mirosław Słowiński

nowych wyzwań, wskazującego dokąd powinien dążyć i jaki powinien być nauczyciel akademicki. To na takich znakomitych liderach pracownicy uniwersytetów powinni się wzorować, budując swoje kariery oraz tworząc na rzecz rozwoju nauki i postępu badawczego. Przyznanie najwyższej godności akademickiej stanowi wyraz uznania wielkiego wkładu Pana Profesora w pracę badawczą i działalność na rzecz środowiska akademickiego w Polsce oraz jest wyrazem podziękowania za wieloletnią współpracę na wielu płaszczyznach z naszą uczelnią, zwłaszcza z Wydziałem Nauk o Żywności i Biotechnologii.

Wielce Szanowny Panie Profesorze, Czcigodny Profesorze Honorowy, w tym ważnym i uroczystym dniu – nie tylko dla Pana, lecz także dla społeczności akademickiej dwóch uczelni, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, oraz pracowników nauki w Polsce powiązanych z dyscypliną technologia żywności i żywienia, a zwłaszcza technologią mięsa – proszę przyjąć ode mnie najlepsze życzenia: wszelkiej pomyślności, zdrowia i sukcesów w dalszej pracy naukowo-badawczej oraz wiele zadowolenia i radości w życiu osobistym i rodzinnym.

Laudacja wygłoszona przez prof. dr hab. Karolinę Wójciak

**Magnificencje,
Panie Dziekanie,
Pani Prodziekan,
Wielce Szanowny Panie Profesorze,
Dostojni Goście!**

Społeczność akademicka Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oddaje dziś hołd wspaniałemu człowiekowi, znanemu i ceniёнemu w środowisku naukowym profesorowi Mirosławowi Słowińskiemu. Czynimy to z okazji jubileuszu 20-lecia Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii.

Zanim to uczynię, w imieniu społeczności Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii dziękuję Jego Magnificencji prof. dr hab. Krzysztofowi Kowalczykowi i Wysokiemu Senatowi za poparcie wniosku Rady Dyscypliny Technologia Żywności i Żywienia o nadanie godności honorowego profesora naszej uczelni profesorowi Mirosławowi Słowińskiemu – człowiekowi o wysokiej kulturze osobistej i życzliwości akademickiej. Osobie zasłużonej dla Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w zakresie współpracy naukowo-badawczej, organizacyjnej oraz rozwoju kadry naukowej. Wydarzenie to odbieramy jako swoistą nobilitację Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Los sprawił, że przypadł mi w udziale ten nadzwyczajny zaszczyt przedstawienia sylwetki Profesora, promieniującej niezwykłą charyzmą, talentem, pracowitością i wrażliwością na ludzkie problemy. Niech ta laudacja, podkreślająca zasługi dla świata nauki i obrazy dokonania dla środowiska akademickiego, będzie próbą uzasadnienia przysługującego mu miejsca we wspólnocie naszej Alma Mater.

Prof. dr hab. inż. Mirosław Słowiński urodził się 25 stycznia 1956 r. w Warszawie. W latach 1963–1971 uczęszczał do Szkoły Podstawowej nr 216 w Warszawie, a w latach 1971–1975 do XXV Liceum Ogólnokształcącego im. Józefa Wybickiego w Warszawie. W roku 1975 zdał egzamin dojrzałości i rozpoczął studia na

Wydziale Technologii Żywności Akademii Rolniczej w Warszawie (obecnie Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego), które ukończył w 1980 r. z wynikiem bardzo dobrym, uzyskując tytuł magistra inżyniera technologii żywności.

Pod koniec studiów został skierowany do pracy naukowo-dydaktycznej w Zakładzie Technologii Mięsa i Tłuszczów jako obiecujący młody naukowiec, początkowo na etacie asystenta stażysty (1979–1980), a następnie asystenta (1980–1981) i starszego asystenta (1981–1984). W latach 1984–1989 Profesor pracował w Zakładzie Epidemiologii i Prewencji Chorób Układu Krążenia Instytutu Kardiologii w Warszawie na etacie technologa żywności i specjalisty. Od 1 marca 1989 r. podjął ponownie pracę w Zakładzie Technologii Mięsa Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie na stanowisku kolejno: starszego specjalisty, asystenta i adiunkta (od stycznia 1995 r.), ostatecznie profesora.

Profesor Mirosław Słowiński uzyskał stopień naukowy doktora nauk rolniczych w zakresie technologii żywności i żywienia w 1994 r. uchwałą Rady Wydziału Technologii Żywności SGGW w Warszawie na podstawie rozprawy doktorskiej pod tytułem „Badania nad optymalizacją procesu peklowania mięsa drobiowego metodą suchą”. Promotorem dysertacji był prof. dr hab. Jan Mroczek, zaś stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie technologii żywności i żywienia – technologii mięsa uzyskał w 2005 r. uchwałą tej samej Rady Wydziału na podstawie oceny ogólnego dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej pt. „Badania nad zastosowaniem szybkich, pośrednich metod do oceny jakości tuszek i mięsa drobiowego”. W 2012 r. otrzymał tytuł profesora.

Działalność naukowa

Dorobek naukowy prof. dr hab. Mirosława Słowińskiego związany głównie z technologią mięsa drobiu i ssaków rzeźnych jest wybitny i od lat stanowi inspirację dla kolejnych pokoleń naukowców

i praktyków. Jest autorem lub współautorem ponad 445 prac naukowych oraz popularnonaukowych opublikowanych w czasopiśmie polsko- i obcojęzycznych. Profesor ma w swoim dorobku 18 podręczników i skryptów lub rozdziałów w nich zawartych oraz 31 zaleceń naukowych i praktycznych instrukcji wdrożeniowych dla przedsiębiorców branży spożywczej, ekspertyz i opracowań niepublikowanych, a także 82 komunikaty naukowe, prezentowane na sesjach krajowych i międzynarodowych. Publikacje te mają zarówno znaczenie poznawcze, jak i aplikacyjne. Na szczególne podkreślenie zasługuje również jego aktywność publikacyjna służąca kształceniu studentów i kadry zakładów mięsnych, której wyrazem jest współautorstwo pięciu książek z zakresu przetwórstwa mięsa. Profesor Mirosław Słowiński jest także autorem rozdziałów w skryptach: „Kierunkowe technologie żywności – technologia mięsa” (Wydawnictwo SGGW, 1997 i 2000) oraz „Wybrane zagadnienia z technologii żywności pochodzenia zwierzęcego i podstaw gastronomii” (którego był także redaktorem, Wydawnictwo SGGW, 2014) oraz w podręczniku „Wybrane zagadnienia z technologii żywności” (Wydawnictwo SGGW, 2006 i 2009).

W działalności naukowej prof. dr. hab. Mirosława Słowińskiego występują trzy etapy, różniące się zainteresowaniami badawczymi.

W początkowym etapie działalność naukowa Profesora koncentrowała się na aspektach związanych z badaniem zmian zachodzących podczas przechowywania i wykorzystaniem przetwórczym mięsa drobiowego odzyskanego mechanicznie (MDOM), którego wytwarzanie rozpoczął w tamtym okresie polski przemysł drobiarski. Prowadzone przez Profesora prace badawcze, dotyczące charakteru zmian zachodzących w białkach i tłuszczach mięsa odzyskanego mechanicznie, pozwoliły na wyznaczenie okresu jego trwałości, co zostało wykorzystane w opracowaniu wymagań Polskiej Normy dla tego surowca.

Drugi okres działalności naukowej prof. Słowińskiego to lata 1984–1989, gdy pracował w Zakładzie Epidemiologii i Prewencji Chorób Układu Krążenia Instytutu Kardiologii w Warszawie. W tym okresie prowadził badania w ramach międzynarodowego programu Pol-MONICA, które dotyczyły aspektów związanych z oceną wpływu sposobu odżywiania na ryzyko zachorowania na nadciśnienie tętnicze i choroby układu krążenia.

Trzeci okres działalności naukowej prof. dr. hab. Mirosława Słowińskiego rozpoczął się w roku 1989, tj. od chwili powrotu na łono SGGW w Warszawie.

Profesor kierował realizacją wielu projektów badawczych związanych z obszarami jego zainteresowań naukowych.

Poprawa jakości zdrowotnej przetworów mięsnych znalazła się w zakresie zainteresowań badawczych Profesora podczas całego okresu pracy w macierzystej uczelni. Początkowo zajmował się optymalizacją dodatku chlorku sodu i możliwościami obniżenia poziomu cholesterolu w przetworach mięsnych, co jest istotne z punktu widzenia poprawy ich jakości zdrowotnej. Po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego Profesor kontynuował badania nad poprawą walorów prozdrowotnych przetworów mięsnych, koncentrując się na zastosowaniu preparatów błonnikowych pochodzenia roślinnego (pszennych, ziemniaczanych, owsianych oraz jęczmiennych). Jednym z kluczowych celów była modyfikacja wartości energetycznej wyrobów oraz korzystna zmiana profilu lipidowego poprzez częściowe zastąpienie tłuszczu zwierzęcego olejami roślinnymi, bogatymi w kwasy tłuszczowe omega-3. Badania te

zaowocowały opracowaniem receptur wyrobów o składzie odżywczym korzystnym dla zdrowia i akceptowalnych właściwościach sensorycznych, co znalazło praktyczne zastosowanie we współpracy z firmą J. Rettenmaier & Söhne (Niemcy), liderem w zakresie produkcji funkcjonalnych preparatów błonnikowych.

Równolegle Profesor prowadził zaawansowane badania nad zastosowaniem komputerowej analizy obrazu w ocenie jakości surowców mięsnych. Już w końcu lat 90. ubiegłego wieku był współautorem prac badawczych dotyczących wykorzystania tej techniki do szacowania wartości rzeźnej bydła i jakości mięsa wołowego. W kolejnych latach pod jego kierunkiem poszerzono możliwości wykorzystania komputerowej analizy obrazu do wczesnego wykrywania wad mięsa wieprzowego i wołowego podczas wykrawania elementów z półtuszy. Wykorzystanie tej metody w praktyce przemysłowej przyczyniło się do poprawy jakości surowców mięsnych dostępnych na rynku oraz do wzrostu ich bezpieczeństwa zdrowotnego. Profesor wykazał, że szybkie metody pośrednie mogą być skutecznie stosowane również do oceny jakości tuszek i mięsa indyków. W szczególności wymiary liniowe tuszek określane tą metodą mogą być wykorzystane do prognozowania udziału najbardziej wartościowych elementów oraz odpowiadających im grup mięśni, co ma istotne znaczenie technologiczne i ekonomiczne.

Kolejny obszar badawczy, którym zajmował się Profesor, dotyczył wpływu stresu przedubojowego na jakość mięsa drobiowego. Wyniki jego prac dostarczyły cennych zaleceń dla przemysłu, wskazując m.in. optymalne odległości transportu żywca i predyspozycje genetyczne brojlerów linii Ross 308, F15 i Flex do występowania wady mięsa typu PSE, co ma istotne znaczenie dla planowania produkcji i zarządzania dostawami surowców w ubojniach i zakładach przetwórstwa mięsa.

Dorobek naukowy Profesora cechuje się wysokim poziomem merytorycznym i praktycznym zastosowaniem, a jego wkład w rozwój nauki o mięsie, dbałość o bezpieczeństwo żywności pochodzenia zwierzęcego oraz wykorzystanie nowoczesnych metod analizy jakości surowców mięsnych jest szeroko doceniany zarówno przez środowisko akademickie, jak i sektor przemysłowy.

Upowszechniając rezultaty prac badawczych podczas konferencji naukowych, seminariów branżowych, a także poprzez udział w audycjach radiowych i telewizyjnych, Profesor aktywnie przyczynia się do zwiększenia świadomości społecznej w zakresie jakości i bezpieczeństwa zdrowotnego mięsa drobiowego oraz wdrażania innowacyjnych rozwiązań technologicznych w przemyśle spożywczym.

Działalność dydaktyczna

Nauka bez nauczania staje się monologiem, a nauczanie bez nauki – pustym rytuałem. Profesor Mirosław Słowiński łączy oba te wymiary, tworząc prawdziwą wspólnotę wiedzy, ponieważ bardzo ważną częścią jego pracy zawodowej jest imponująca działalność dydaktyczna, którą prowadzi od 1979 r. w formie wykładów, seminariów i konwersatoriów dyplomowych, ćwiczeń laboratoryjnych, projektowych oraz terenowych dla studentów nie tylko w macierzystej uczelni. Profesor Mirosław Słowiński dzieli się swoją bogatą wiedzą naukową i doświadczeniem w sferze analizy żywności, technologii mięsa, propedeutyki przemysłu spożywczego, ogólnej technologii żywności, współczesnych trendów w technologii żywności, oceny i przetwórstwa surowców pochodzenia zwierzęcego,

jak również podstaw przetwórstwa surowców zwierzęcych. Działalność dydaktyczną prowadzi w ścisłej współpracy z przemysłem i organizacjami branżowymi m.in. Stowarzyszeniem Rzeźników RP, Krajową Radą Drobiarstwa, Polskim Mięsem.

Profesor ma także znaczne osiągnięcia w dziedzinie rozwoju kadry. Dotychczas był promotorem 4 prac doktorskich, 160 obronionych prac magisterskich oraz 56 prac inżynierskich. Większość prac dyplomowych, realizowanych pod kierunkiem naukowym profesora Mirosława Słowińskiego, powstawała w ścisłej kooperacji z branżą mięsną, dzięki czemu wyniki części z nich zostały wdrożone do praktyki przemysłowej. Prace te były wielokrotnie nagradzane przez rektora SGGW jako prace o wybitnych walorach badawczych lub wybitnych walorach aplikacyjnych.

Wyrazem uznania dla autorytetu naukowego i kompetencji Profesora jest wielokrotne powierzanie mu odpowiedzialnej roli recenzenta ok. 55 artykułów, monografii lub rozdziałów monografii przeznaczonych do druku, 2 recenzji wydawniczych monografii habilitacyjnych, 6 recenzji dorobku naukowego i organizacyjnego habilitantów, 1 oceny dorobku naukowego, dydaktyczno-wychowawczego i organizacyjnego kandydata do tytułu profesora oraz 6 prac doktorskich, w tym w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora prowadzonym na naszym Wydziale. Profesor był także członkiem lub przewodniczącym ponad 30 komisji habilitacyjnych w całej Polsce. Wyrazem uznania i szacunku dla Profesora jest obecność licznych przedstawicieli tych jednostek na dzisiejszej uroczystości. Są wśród nas także najbliżsi współpracownicy Profesora z Katedry Technologii i Oceny Żywności Instytutu Nauk o Żywności Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Wielu z nich to jego wychowankowie, dla których był i jest wzorem godnym naśladowania. Przekazuje im swoją pasję badawczą, otwartość na nowości, uczy konsekwencji w działaniach i odwagi w podejmowaniu trudnych wyzwań.

Działalność organizacyjna

Parafraza słów Maxa Webera „nauka potrzebuje organizacji, a organizacja nauki” bardzo trafnie charakteryzuje związki pasji badawczej i talentu organizatorskiego prof. Mirosława Słowińskiego. Profesor Mirosław Słowiński jest nie tylko wybitnym naukowcem i dydaktykiem, ale również sprawnym i kreatywnym organizatorem i inspiratorem życia naukowego w jego społecznym wymiarze. Miarą autorytetu naukowego jest powołanie Profesora do licznych gremiów opiniotwórczych. Od wielu lat jest członkiem Komitetu Nauk o Żywności i Żywieniu Wydziału II Nauk Biologicznych i Rolniczych Polskiej Akademii Nauk. Od 2015 r. jest członkiem, a aktualnie

wiceprzewodniczącym Kolegium Naukowego „Poznaj Dobrą Żywność”, zaś od 2020 r. członkiem Rady do spraw Oznaczeń Geograficznych i Gwarantowanych Tradycyjnych Specjalności oraz członkiem Kolegium Naukowego Fundacji Adamed SmartUp. Profesor jest również członkiem zespołu nauk rolniczych Rady Doskonałości Naukowej (2019–obecnie), zaś od 2024 r. przewodniczącym tego zespołu i członkiem Prezydium RDN.

Profesor Mirosław Słowiński w latach 1997–1999 i 2003–2012 pełnił funkcję kierownika Zakładu Technologii Mięsa, a w latach 2012–2016 kierownika Katedry Technologii Żywności. Dodatkowo w latach 2008–2016 pełnił funkcję prodziekana ds. dydaktyki i rozwoju, zaś w latach 2016–2019 dziekana Wydziału Nauk o Żywności SGGW w Warszawie.

W tym okresie był również pełnomocnikiem ds. współpracy Wydziału z zakładami mięsnymi w Sokołowie Podlaskim, Elku, Karczewie, Łukowie, Trzebiezowie i Leoncinie, Grupą Animex, z firmami produkującymi dodatki dla przemysłu mięsnego – BK Giulini Polska sp. z o.o. oraz Libra Polska sp. z o.o., z firmą doradcą Cal Davis T. Sandomierski sp.j. w Warszawie, Zespołem Szkół Spożywczo-Gastronomicznych w Warszawie, Unią Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego.

Profesor od 2019 r. pełni funkcję dyrektora Instytutu Nauk o Żywności SGGW w Warszawie. Na macierzystej uczelni pełnił również inne ważne funkcje, wśród których warto wskazać członkostwo w siedmiu różnych komisjach rektorskich lub senackich oraz przewodniczenie Senackiej Komisji ds. Finansowych (2021–2014).

Jako wybitny naukowiec jest zapraszany i powoływany na członka rad programowych i redakcji czasopism m.in.: „Fleischwirtschaft”, „Mięso i Wędliny”, „Gospodarka Mięsna”.

Jest wieloletnim aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności. Swoją wiedzą i doświadczeniem wspiera młodych naukowców w Sekcji Technologii Mięsa.

W uznaniu zasług i osiągnięć w pracy naukowo-badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej prof. dr hab. Mirosław Słowiński był wielokrotnie (18) wyróżniany i nagradzany przez rektora macierzystej uczelni. Za dotychczasową działalność został ponadto odznaczony srebrnym (1996) i złotym (2020) Krzyżem Zasługi, srebrnym (2008) i złotym (2011) Medalem za Długoletnią Służbę, Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2013) oraz Odznaką Honorową za Zasługi dla SGGW (2000).

Tej imponującej karierze naukowej profesora Mirosława Słowińskiego towarzyszy również bogate i piękne życie rodzinne. Nie sposób nie wspomnieć o nieocenionym wsparciu, jakie od lat okazuje mu żona Iwona, która towarzyszy Profesorowi zarówno w codziennych obowiązkach, jak i najważniejszych momentach zawodowej drogi. Profesor jest również dumnym ojcem córki i syna oraz szczęśliwym dziadkiem trójki wnucząt, które są dla niego nieustannym źródłem radości i inspiracji.

Wielce Szanowny Panie Profesorze!

Niech tytuł profesora honorowego będzie nie tylko wyrazem głębokiego uznania dla ogromu Pańskiego dorobku naukowego i dydaktycznego, ale także symbolem naszej wdzięczności – za nieustanne oddanie nauce, za pasję, z jaką kształtuje Pan kolejne pokolenia oraz za przykład, jaki daje Pan środowisku akademickiemu.

Opime tibi eveniant omnia! Niech wszystko dobrze Ci się wiedzie!

Fot. Bartłomiej Dąbrowski

Prof. Karolina Wójciak
i profesor honorowy Mirosław Słowiński

Promocje doktorskie oraz medale i odznaczenia

27 listopada 2025 r. w Centrum Kongresowym UP w Lublinie odbyły się promocje doktorów i doktorów habilitowanych. Nowo mianowani profesorowie otrzymali pamiątkowe statuetki. Wyróżniono także pracowników i osoby szczególnie zasłużone dla UP w Lublinie.

Medalem „Pro Scientia et Humanitate” rektor Krzysztof Kowalczyk uhonorował następujące osoby: dr. Mariusza Banacha, zastępcę prezydenta miasta Lublin; prof. Pauliusa Matuseviciusa; prof. Wojciecha Lipińskiego; dr. Jana Ludwika Głuszaka, dyrektora Vet-Agro sp. z o.o. w Lublinie; dr. Czesława Siekierskiego, posła na Sejm RP, ministra rolnictwa i rozwoju wsi (2023–2025).

Medalem Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie odznaczono osoby mające istotny wkład w rozwój oraz współpracę w zakresie kreowania postępu badawczego i dydaktyki UP w Lublinie. Uhonorowani zostali: Anna Augustyniak, zastępcza prezydenta miasta Lublin; nadinsp. Artur Bielecki, komendant wojewódzkiej policji w Lublinie w latach 2020–2024; Anna Brzyska, dyrektor Departamentu Zarządzania Programami Regionalnymi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie; Piotr Breś, wicemarszałek województwa lubelskiego; Robert Chmura, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego; Tomasz Fulara, zastępcza prezydenta miasta Lublin; Krzysztof Gałaszkiwicz, wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubelskiego; Agnieszka Gąsior-Mazur, prezes Lubelskiego Klubu Biznesu; insp. Tomasz Gil, komendant wojewódzkiej policji w Lublinie; dr Tadeusz Grabowski, dyrektor Roztoczańskiego Parku Narodowego; Kamila Grzywaczewska, wiceprzewodnicząca Sejmiku Województwa Lubelskiego; Teresa Misiuk, lubelski kurator oświaty (2016–2024);

Wiesław Pardyka, burmistrz Nałęczowa; Andrzej Romańczuk, dyrektor Lubelskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa; Henryk Skórnicki, dyrektor w Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Oddział w Radomiu; Daniel Słowik, radny powiatu łęczyńskiego; Jarosław Szymański, Poleski Park Narodowy; Grażyna Szymczak, dyrektor Ogrodu Botanicznego UMCS; Wojciech Wołoch, wicewojewoda lubelski; Zbigniew Wojciechowski, wicemarszałek województwa lubelskiego (2018–2024); Krzysztof Wrona, prezes Lubelskiego Oddziału Stowarzyszenia Naukowo-Techn. Inżynierów i Techników Ogrodnictwa; Stanisław Żmijan, dyrektor Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Oddział Terenowy w Lublinie; Hieronim Zonik, burmistrz Siedliszcza; Gustaw Jędrejek, prezes Lubelskiej Izby Rolniczej; Jerzy Szwał, wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubelskiego.

Za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej pracownicy UP w Lublinie wyróżnieni zostali medalami, które wręczył Andrzej Maj, II wicewojewoda lubelski.

Złote Medale za Długoletnią Służbę otrzymali: dr Stanisław Chwil; dr Jolanta Domańska; dr hab. inż. Marek Kopacki; dr hab. Jacek Zbigniew Mazur, prof. uczelni; mgr Joanna Agnieszka Rączkiewicz-Gołacka; prof. dr hab. Krzysztof Tomczuk.

Srebrne Medale za Długoletnią Służbę otrzymali: prof. dr hab. Marcin Bartłomiej Arciszewski; dr Magdalena Beata Ćwiklińska; mgr inż. Wioletta Mariola Giżka; dr hab. Katarzyna Agnieszka Golan, prof. uczelni; prof. dr hab. Andrzej Jakubczak; prof. dr hab. Agnieszka Jamiołkowska; dr hab. Agnieszka Latoch, prof. uczelni; mgr Olga Mazurek; dr hab. Elżbieta Mielniczuk, prof. uczelni; prof.

Odznakę honorową „Zasłużony dla rolnictwa” odebrali prof. prof. Mariusz Szymanek i Bartosz Sołowiej

dr hab. Aneta Nowakiewicz; dr hab. Stanisław Jan Parafiniuk, prof. uczelni; mgr inż. Dorota Piekutowska; dr hab. Elżbieta Patkowska, prof. uczelni; dr Wojciech Paweł Radzki; dr hab. Marcin Paweł Szczepanik, prof. uczelni; dr Urszula Szymanowska; dr inż. Sylwia Edyta Szymańczyk; dr hab. Marzena Anna Włodarczyk-Stasiak, prof. uczelni; dr hab. Urszula Złotek, prof. uczelni.

Brązowe Medale za Długoletnią służbę otrzymali: dr inż. Magdalena Gizińska-Górna; dr inż. Żanna Gliwka; dr inż. Beata Magdalena Horecka; dr hab. Anna Maria Jakubczyk, prof. uczelni; dr inż. Anna Krawczuk; dr Sylwia Izabela Mozel; mgr Elżbieta Piłat; dr Anna Małgorzata Skic; dr inż. Sylwia Sowa; mgr inż. Justyna Barbara Widz; mgr Justyna Wojdyła.

Medalami Komisji Edukacji Narodowej zostali uhonorowani: dr hab. Marta Ewa Dec, prof. uczelni; prof. dr hab. Magdalena Gryzińska; dr hab. Milan Koszel, prof. uczelni; prof. dr hab. Katarzyna Kozłowicz; dr Maria Bernadetta Studzińska; prof. dr hab. inż. Beata Zimowska; dr hab. Małgorzata Maria Kostecka, prof. uczelni; prof. dr hab. Barbara Skwaryło-Bednarz; dr hab. Teresa Grażyna Wylupek.

Minister rolnictwa i rozwoju wsi dr Czesław Siekierski przyznał odznakę honorową „Zasłużony dla Rolnictwa”, którą otrzymali profesorowie Bartosz Sołowiej i Mariusz Szymanek.

Podczas ceremonii wręczenia dyplomów doktorskich promocje otrzymali: z Wydziału Agrobioinżynierii – Wojciech Biszczak, Urszula Zimnoch; z Wydziału Medycyny Weterynaryjnej – Paulina Wiktoria Gawin, Jowita Zwolska; z Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki – Katarzyna Dziki-Michalska, Kamila Janicka, Joanna Kapustka, Ilona Mazurkiewicz; z Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu – Weronika Kurska; z Wydziału Inżynierii Produkcji – Piotr Kamiński, Katarzyna Kuśmier, Konrad Żukiewicz; z Wydziału Biologii Środowiskowej – Patrycja Skowronek, Maciej Sylwester Bryś, Maria Anna Stasińska-Jakubas.

Stopień naukowy doktora habilitowanego otrzymali: Beata Bieznacka, Tomasz Kalak, Magdalena Toporowska, Justyna Wojtaś.

Nowo mianowanym profesorom wręczono statuetki. Otrzymali je: Adam Mirosław Bownik, Piotr Brodzki, Aneta Strachecka, Beata Zimowska.

Wręczone zostały także dyplomy za wyróżniającą się rozprawę doktorską. Dostali je: Wojciech Biszczak, Urszula Zimnoch, Katarzyna Dziki-Michalska, Kamila Janicka, Joanna Edyta Kapustka, Maciej Sylwester Bryś, Maria Anna Stasińska, Patrycja Skowronek.

Uroczystość zakończyła się wręczeniem nagród w II konkursie plastycznym „Bezpieczeństwo na czele” zorganizowanym przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie – Radę Programową Kierunku Bezpieczeństwo i Higiena Pracy, objętym honorowym patronatem rektora Krzysztofa Kowalczyka oraz prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Dariusza Rhode. I miejsce i nagrodę główną – laptop o wartości 2500 zł, którego fundatorem jest KRUS w Lublinie – przyznano Kamili Sołowiej; II miejsce i nagrodę rzeczową – tablet ufundowany przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie – przyznano Janowi Drzymale. Kapituła wyróżniła również 3 prace, a nagrody (dyski przenośne) ufundował Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie. Wyróżnione prace zostały nadesłane przez: Gracjana Szaroka, Roksanę Wołoszyn, Zuzannę Bącal. Ponadto OR KRUS za niezwykle walory artystyczne przyznał nagrodę specjalną Michałinie Słabek.

Oprac. MJ

Fot. Maciej Niedziółka, Zuzanna Skwarek

Przemówienie rektora Krzysztofa Kowalczyka

Otwieram uroczystość promocji doktorów oraz wręczenia dyplomów doktorom habilitowanym i statuetek nowo mianowanym profesorom, a także uhonorowania pracowników Medalem za Długoletnią Służbę oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Uroczystość promocji kadry akademickiej oraz wręczenia odznaczeń państwowych jest zawsze podniosła i ważna dla całej społeczności akademickiej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, ale dzisiaj jest szczególnie, gdyż odbywa się w roku 70-lecia powstania naszej Uczelni jako samodzielnego podmiotu szkolnictwa wyższego w Polsce. Podczas dzisiejszej uroczystości pragniemy również podziękować przedstawicielom władzy wojewódzkiej, samorządowej, miejskiej oraz kooperantom i przyjaciółom za wielki wkład w rozwój naszego Uniwersytetu,

a także bezcenne wsparcie, którego od Państwa wielokrotnie doświadczaliśmy w minionych latach.

Szanowni Państwo!

Współczesny świat zmienia się bardzo dynamicznie. Zmiany te wynikają nie tylko z różnych zdarzeń politycznych i gospodarczych, ale są również wynikiem pracy nauczycieli akademickich i innych osób zatrudnionych w uniwersytetach, odpowiedzialnych za kreowanie rozwoju naukowo-badawczego i kształcenie kadr. W dniu promocji doktorów i doktorów habilitowanych powinniśmy zadać sobie pytania o zadania i rolę uniwersytetów we współczesnym świecie oraz kim powinien być naukowiec i badacz, jakimi wartościami powinien się kierować i czemu lub komu ma służyć jego

twórczość. Te także ważne pytania powinni sobie zadawać nie tylko bohaterowie dzisiejszej uroczystości promocji, rozpoczynający swoją karierę badawczą, ale wszyscy naukowcy.

Nazwa uniwersytet pochodzi od łacińskiego określenia *universitas*, które oznacza „powszechność”, „całość”, „wspólnotę”. Określenie to pierwotnie w średniowieczu rozszerzano do słów *universitas magistrorum et scholarium*, czyli wspólnota nauczycieli i uczniów. Później przekształciło się w *universitas scientiarum*, tj. wspólnota nauk. Obecnie uniwersytet należy rozumieć jako wspólnotę uczonych i uczących. To miejsce uprawiania nauki poprzez realizację ambitnych prac badawczych oraz kreowania nowej wiedzy w różnych dziedzinach i dyscyplinach, a także aplikacji uzyskanych wyników badań do zastosowań praktycznych. Uniwersytet to również miejsce realizacji procesu dydaktycznego, obejmującego kształcenie studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych. Przekazywanie im najnowszej wiedzy powiązanej z praktyką badań naukowych realizowanych przez nauczycieli akademickich, którzy dla studiujących powinni być mistrzami i wzorami do naśladowania. Uczniowie kreują nową wiedzę i przekazują ją studentom, którzy tę wiedzę i umiejętności pozyskują w procesie uczenia się, podlegając później właściwej weryfikacji i ocenie. Uniwersytet powinien być postrzegany także jako środowisko intelektualne, które powinno tworzyć, kształtować oraz przekazywać zobiektywizowane, całościowe poglądy obejmujące istotne zagadnienia w dyscyplinach nauki, które są efektem uzyskanych wyników badań zrealizowanych przez badaczy w danym uniwersytecie.

W dynamicznie rozwijającym się świecie, w którym oczekuje się szybkich efektów działań, a wiele ważnych ideałów i wartości jest podważanych i relatywizowanych, w tym deprecjonowanie wyższego wykształcenia i umniejszanie roli ważnych osiągnięć nauki, coraz mniej oczywiste wydaje się właściwe zrozumienie słowa uniwersytet i znaczenie jego pełnego sensu. Analizując te problemy, musimy określić wyznaczniki, jakimi powinien odznaczać się wartościowy współczesny uniwersytet oraz jaki przekaz powinien płynąć z tej instytucji, zwłaszcza w zakresie kreowania postępu badawczego i kształcenia kadr. Przede wszystkim uniwersytet powinien się charakteryzować pełną jednością uprawiania nauki i nauczania. Nauka i badania mają w definicji tej instytucji kluczowe znaczenie i to wyróżnia uniwersytet od szkół wyższych, niezależnie od tego, jak tłumaczone są nazwy tych szkół na język angielski, w których zbyt często i niewłaściwie pojawia się słowo „university”. Szkoły wyższe nieprowadzące badań lub tylko markujące prace badawcze, niemające odpowiedniej infrastruktury laboratoryjnej i badawczej ani odpowiednio przygotowanej kadry nie powinny posługiwać się w tłumaczeniu tym określeniem, gdyż deprecjonują słowo uniwersytet oraz relatywizują znaczenie tej także ważnej instytucji i wprowadzają w błąd społeczeństwo. Uniwersytet ma kształcić i kształtować wysoko wyspecjalizowane kadry. Przyszłe elity społeczeństwa, które podejmą i należyście zrealizują zadania stawiane przed nimi. To od nich oraz ich pracy i postawy będzie zależeć rozwój naszego kraju i świata. Czy sprostają temu wyzwaniu absolwenci takich uniwersytetów, szkół wyższych i kolegiów, którzy ukończyli je, nie wiedząc nawet dokładnie, gdzie one są, ale systematycznie i terminowo wnosili opłaty za studia? Czy chcemy takich elit, które studia w takich uczelniach ukończyły i uzyskały stosowne dyplomy w bardzo krótkim czasie, np. po miesiącu? Jaką nową wiedzę i umiejętnościami dysponują absolwenci

takich szkół wyższych, którzy ani razu nie byli w laboratorium lub pracowni? Co taki dyplom potwierdza? Nadmierne wykorzystanie elektronicznych sposobów przekazywania wiedzy i oparcie się tylko na różnych formach dydaktyki wirtualnej nie przyczynią się do podnoszenia jakości kształcenia, a mogą skutkować niebezpieczeństwem dehumanizacji procesu nauczania i prowadzić do zanikania podstaw etycznych powiązanych z procesem badawczym i dydaktycznym.

Jak na tle tych rozważań prezentuje się nasza Uczelnia? Pragnę podkreślić z pełnym przekonaniem, że Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie stoi na straży i hołduje najlepszym tradycjom akademickim. Służy poszanowaniu prawdy, godności człowieka, wolności nauki, kształtowaniu poczucia odpowiedzialności i solidarności społecznej. Nasza Uczelnia bardzo dobrze przygotowuje przyszłe kadry. Kształtuje nie tylko umysły studentów, ale także ich charakter i właściwe postawy twórcze, przekazując im zarówno wiedzę, jak i umiejętności. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie jest otwarty i dostępny dla wszystkich spełniających ustalone wymagania oraz stosowne przepisy obowiązującego prawa.

Kolejnym ważnym zagadnieniem, które należy uwzględnić, jest postrzeganie uniwersytetu przez społeczeństwo, decydentów, administrację rządową i samorządową oraz przemysł i gospodarkę. Kim dla nich jest uniwersytet, jak go odbierają i jakie zadania stawiają przed nim. Z całą pewnością dla wielu uniwersytet jest instytucją międzynarodową, chociażby przez współpracę międzynarodową, zarówno badawczą, jak i dydaktyczną. Uniwersytet to przede wszystkim wspólnota nauczycieli akademickich i uczących się: studentów i doktorantów, a także miejsce nowatorskich badań, które poszerzają naszą wiedzę oraz przyczyniają się do rozwoju innowacji i polepszania naszego życia, ze szczególną troską o zachowanie wartości najistotniejszych, w tym także zasobów środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Szanowni Państwo!

Kolejny problem, który pragnę poruszyć w swoim wystąpieniu, obejmuje zakres wartości, które powinien prezentować nauczyciel akademicki jako pracownik uniwersytetu. Kim powinien być naukowiec hołdujący najlepszym wartościom akademickim i na kim powinien się wzorować? Z całą pewnością należy stwierdzić, że pracownik badawczo-dydaktyczny powinien być uczciwy, dociekliwy, znakomicie wykształcony i przygotowany do prowadzenia badań i dydaktyki w zakresie swoich zainteresowań. To człowiek idei, ale otwarty na poszukiwanie nowości i dążący do odkrycia, co jest jeszcze nieznaną. Konsekwentnie i uczciwie poszerzający zdobycze wiedzy oraz promujący postęp naukowy, ale szanujący odkrycia innych i doceniający wkład minionych pokoleń ludzi w rozwój badawczy i w konsekwencji cywilizacyjny. Rok jubileuszowy naszego Uniwersytetu, w którym patrzymy na osiągnięcia ostatnich 70 lat, z pewnością dostarcza nam takich wzorców, wybitnych profesorów, z których mogą brać przykład nie tylko młodzi naukowcy. Ci wspaniali profesorowie w trudnych latach powojennych, dysponując znikomą infrastrukturą, rozwijali badania także ważne dla rolnictwa i gospodarki odbudowującego się kraju. Z całą pewnością do tych wybitnych postaci naszego Uniwersytetu można zaliczyć profesorów: Stefana Lewickiego, Henryka Romanowskiego, Alfreda Trawińskiego, Gabriela Brzęka, Laurę Kaufman, Lucjana Kaznowskiego, Jerzego Korohodę, Stanisława Zaliwskiego,

Ewalda Sasimowskiego, Zdzisława Targońskiego czy też Czesława Tarkowskiego, którego setną rocznicę urodzin będziemy obchodzić w przyszłym roku. To ci profesorowie i wielu innych są wzorem dla nas wszystkich. Cenimy ich i szanujemy za wkład w rozwój naukowo-badawczy i dydaktyczny nie tylko naszego Uniwersytetu. Obecny rok jubileuszowy dostarcza nam także znakomite wzorce profesorów z innych uczelni, którzy za wybitne osiągnięcia naukowo-badawcze, dydaktyczne i organizacyjne oraz współpracę z Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie zostali wyróżnieni honorowymi tytułami. Jednym z nich jest prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk – wybitny badacz i autorytet naukowy z zakresu dynamiki maszyn, mechatroniki i konstrukcji pojazdów wojskowych oraz dziekan Wydziału Mechanicznego Technologicznego i rektor Politechniki Śląskiej w Gliwicach, a także przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich w latach 2020–2024. Kolejnymi wybitnymi naukowcami są prof. dr hab. Kazimierz Tomala – były dziekan Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajozbrazu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz prorektor tej uczelni, członek Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów oraz Rady Doskonałości Naukowej, a także prof. dr hab. Mirosław Słowiński – jeden z najwybitniejszych polskich technologów żywności, członek, a obecnie przewodniczący Zespołu Nauk Rolniczych Rady Doskonałości Naukowej. Patrząc na osiągnięcia tych wybitnych naukowców, możemy śmiało powiedzieć, że byli ludźmi poszukującymi czegoś twórczego, dążącymi do nowości i odkryć, przekraczającymi granice wyobraźni w dyscyplinach nauki, w których realizowali prace badawcze. To cenieni kreatorzy nowych wizji, idei i ważnych osiągnięć twórczych. Ci wybitni profesorowie byli ludźmi stale poszukującymi i twórczymi, dążącymi do zmian i poszerzenia naszego poznania i wiedzy. To byli i są badacze oddani nauce, twórcy o nieprzeciętnych umysłach i wielkich sercach. To liderzy kreujący badania, nakreślający nowe idee. Bez takich ludzi: twórczych, zaangażowanych w tworzenie postępu, kreślących nowe horyzonty i stawiających przed sobą nowe wyzwania badawcze, nie byłoby postępu naukowego, cywilizacyjnego, gospodarczego i technicznego. O ich osiągnięciach i wkładzie w rozwój badawczy i dydaktyczny musimy pamiętać. To zadanie nie tylko dla kadry zarządzającej uczelnią, ale misja dla Was, Państwo Doktorzy,

Doktorzy Habilitowani i Profesorowie, o której nie możecie zapomnieć. Współczesny świat nazbyt pochopnie eliminuje różne wzorce. Jakże często jesteśmy świadkami tego, że wybitnym ludziom próbuje się przypisać różne negatywne zachowania, których albo nie uczynili, albo nic nie mogli zrobić, by temu zapobiec. W ten trend deprecjacji autorytetów wpisują się niekiedy ci, od których oczekivalibyśmy zdecydowanie innej postawy. Czynią to również niektórzy z dziennikarzy i redaktorów, jakże często niepotrafiący w swoich artykułach wydawanych w formie elektronicznej napisać poprawnie tekstu w języku polskim. Czy to wina pośpiechu, niewiedzy czy celowego działania, nie potrafię tego ocenić, ale mam ważny przekaz niekoniecznie dla dziennikarzy, ale przede wszystkim dla młodych naukowców, aby nie czerpali z takich przykładów i szanowali autorytety. To przede wszystkim my jako naukowcy powinniśmy korygować te błędy, zapobiegać złu i przekazywać prawdę. Wykład inauguracyjny wygłoszony przez wybitnego neurochirurga i członka rzeczywistego Polskiej Akademii Nauk prof. dr. hab. Tomasza Trojanowskiego i podane przez niego przykłady zaczerpnięte z ankiet pokazują wyraźnie, jak wielka praca jest przed nami i z kim oraz z czym będziemy musieli się mierzyć, aby przekazywać prawdę. Krytyka jest uzasadniona, ale musi być przemyślana, stosowna, wyważona i pewna. Nie może niszczyć wartości niepodważalnych.

Praca naukowa jest pracą trudną, wymagającą cierpliwości i dociekliwości. Każdy badacz powinien korzystać z bardzo dobrego warsztatu badawczego, obejmującego nie tylko znakomitą aparaturę, ale przede wszystkim wiedzę i umiejętności. Powinien mieć inne spojrzenie na to, co wszyscy widzą i wielu wydaje się to zbyt oczywiste. Jakże wymownym w tym względzie jest przykład odkrycia powszechnego ciążenia przez Izaaka Newtona, wybitnego angielskiego fizyka, astronoma, matematyka i filozofa, uznawanego za jednego z najwybitniejszych i najważniejszych naukowców wszech czasów. Wielu ludzi w czasach minionych i jemu współczesnych widziało spadające przedmioty, ale tylko on zadał sobie pytanie, dlaczego ten przedmiot spada, jaka siła powoduje, że jest on przyciągany do podłoża, a nie polecą w stronę przeciwną.

Szanowni Państwo Doktorzy, Doktorzy Habilitowani i Profesorowie!

Dzisiaj jest dzień, który wieńczy Państwa wieloletnią pracę i czas wielu osobistych wyrzeczeń. Gratulujemy sukcesów i wytrwałości w pracy naukowej. Dziękujemy Państwa bliskim za okazane Wam wsparcie w czasie realizacji badań do rozpraw doktorskich i habilitacyjnych. Wręczając Państwu dyplomy oraz statuetki, potwierdzamy naszą ufność w to, że będziecie godnymi następcami waszych mistrzów, że spełnicie złożoną przysięgę doktorską. Liczymy na Państwa pomysłowość i kreatywność, na twórcze zgłębianie wiedzy oraz prowadzenie badań i doświadczeń w poczuciu odpowiedzialności za los świata i ludzi. Przyjmijcie Państwo najlepsze życzenia, abyście jak najczęściej cieszyli się twórczymi osiągnięciami i sławą naukową. Mottem życiowym waszej twórczej pracy naukowo-badawczej niech będą słowa światowej sławy fizyka, filozofa, teologa i kosmologa, doktora honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie ks. prof. Michała Hellera: „Piękno naukowej przygody polega na tym, że nigdy nie zabraknie dalszych znaków zapytania”. Niech tego piękna naukowej przygody nigdy Wam nie zabraknie.

Od Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych do Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji

Historia

Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji zostało powołane 1 września 1955 r. pod nazwą Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych (SPNJO) jako jednostka międzywydziałowa Wyższej Szkoły Rolniczej w Lublinie.

Pierwszą siedzibą SPNJO były dwa pomieszczenia przy ul. J. Osterwy 1. W tym czasie (w latach 1955–1967) obowiązki kierownika pełniła mgr Helena Wolska, a kadra lektorska liczyła zaledwie siedmiu lektorów, którzy prowadzili zajęcia dla studentów trzech pierwszych wydziałów oraz Rolniczego Studium Zaocznego.

Wraz z rozwojem uczelni zmieniało się również SPNJO, poszerzając kadrę dydaktyczną, a także dostosowując programy nauczania do nowych potrzeb studentów i pracowników, takich jak posługiwanie się obcojęzyczną literaturą naukową i zawodową oraz porozumiewanie się podczas międzynarodowych konferencji, zjazdów oraz praktyk zagranicznych. W czasie zajęć z języków obcych przekazywano młodzieży również wartości humanistyczne, co uzupełniało wiedzę zawodową uzyskiwaną na uczelni rolniczej.

Helena Wolska, pierwszy kierownik Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych. Fot. Archiwum UP w Lublinie

Oprócz zajęć programowych organizowano kursy dla studentów wyjeżdżających na praktyki zagraniczne, a także kursy językowe dla młodych pracowników naukowych przygotowujących się do wyjazdów na zagraniczne staże, kongresy czy zjazdy naukowe. Pomagano zarówno studentom, jak i pracownikom w prowadzeniu korespondencji, przygotowywaniu streszczeń publikacji naukowych oraz udzielano potrzebnych konsultacji. Wykładowcy SPNJO przez wiele lat służyli wsparciem językowym grupom studenckim odbywającym praktyki zawodowe w czasie pobytu za granicą.

Duże znaczenie miała działalność autorska lektorów w zakresie opracowywania oraz wydawania podręczników i skryptów do nauki języków obcych, słowników specjalistycznych, zbiorów tekstów obcojęzycznych i wszelkich pomocy naukowych.

Współczesność

W świetle nowych trendów w nauczaniu języków obcych, w związku z otwarciem na świat, zadania Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji (CNJOiC) nabierają nowego znaczenia i stawiają przed nami nowe wyzwania. Od roku akademickiego 2004–2005 realizowane są ujednolicone programy nauczania kończące się egzaminem centralnym z języka obcego na poziomie B2, B2+ lub C1. Podczas opracowywania programów oparto się na wytycznych Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (CEFR), co umożliwiło określenie poziomu zaawansowania studenta w skali wyznaczonej przez Radę Europy.

XXI wiek i wstąpienie Polski do Unii Europejskiej stworzyły nowe możliwości dynamicznego rozwoju i podniesienia rangi lektorów języków obcych. W ramach jednostki powstał licencjonowany ośrodek egzaminacyjny TELC (The European Language Certificate),

Joanna Rączkiewicz-Gotacka,
kierownik Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji

w którym od 2006 r. przeprowadzane są egzaminy certyfikacyjne z języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego. Certyfikat TELC to jeden z najpopularniejszych certyfikatów językowych powszechnie uznawanych na arenie międzynarodowej. Jest świadectwem opanowania języka obcego zgodnie z wytycznymi Rady Europy, która jednoznacznie określiła system nauczania oraz testowania kompetencji językowych (Common European Framework of Reference). Certyfikat TELC uznawany jest przez liczne instytucje w kraju i za granicą w procesie rekrutacyjnym oraz awansu stanowiskowego. Pozwala także na ubieganie się o stypendia naukowe i szkoleniowe w ramach m.in. programu Socrates/Erasmus+.

Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji jest członkiem Stowarzyszenia Akademickich Ośrodków Nauczania Języków Obcych SERMO, które reprezentuje polskie ośrodki akademickie w międzynarodowej organizacji CercleS (European Confederation of Language Centres in Higher Education). Stowarzyszenie zrzesza kadrę kierowniczą ośrodków akademickich zajmujących się nauczaniem języków obcych. Od powstania SERMO w 2006 r. kolejni kierownicy naszej jednostki aktywnie uczestniczą w pracach Stowarzyszenia na rzecz podnoszenia kwalifikacji kadry kierowniczej oraz integracji środowiska wykładowców języków obcych zatrudnionych na polskich uczelniach.

W latach 2007–2018 CNJOiC organizowało Dzień Języków Obcych w ramach Dni Kultury Studenckiej, promując nauczanie języków obcych oraz zapoznając studentów z historią i kulturą danego kraju. Co roku w maju Centrum Kongresowe UP w Lublinie wypełniało się licznym gronem studentów oraz zaproszonych gości, wśród których witaliśmy przedstawicieli władz uczelni oraz zaprzyjaźnionych wydziałów.

W roku 2014 CNJOiC stało się siedzibą Lubelskiego Ośrodka Regionalnego oraz Ogólnopolskiej Grupy Tematycznej zajmującej się nauczaniem języków specjalistycznych (ESP SIG – English for Specific Purposes Special Interest Group), funkcjonujących w ramach Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Angielskiego w Polsce IATEFL Poland, organizacji będącej krajowym odgałęzieniem Międzynarodowego Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Angielskiego

(International Association of Teachers of English as a Foreign Language – IATEFL), działającego w kilkunastu krajach i zrzeszającego nauczycieli języka angielskiego ze wszystkich szczebli edukacji oraz studentów filologii angielskiej mających w perspektywie podjęcie pracy w tym zawodzie. W wyniku współdziałania koordynatorów SIG-u i Ośrodka Regionalnego oraz wydatnej pomocy niemieckiej firmy MONDIALE-Testing w styczniu 2014 r. CNJOiC zorganizowało pierwszą w Polsce międzynarodową konferencję poświęconą nauczaniu języków specjalistycznych. Stała się ona wydarzeniem corocznym i na stałe wpisała się w kalendarz wydarzeń zarówno Stowarzyszenia, jak i Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Była to również pierwsza zorganizowana w UP w Lublinie konferencja, która była transmitowana za pośrednictwem Internetu.

Od 2014 r. nasza jednostka współpracuje z MONDIALE-Testing, które od 1998 r. zajmuje się certyfikowaniem umiejętności językowych w zakresie języków specjalistycznych, umożliwiając kandydatom zdawanie egzaminów z języka angielskiego oraz niemieckiego metodą online w akredytowanych centrach egzaminacyjnych w ich własnym kraju. Egzaminy MONDIALE skierowane są do osób pragnących związać swoją przyszłość zawodową z dziedzinami opartymi na znajomości języka technicznego.

Od 2015 r. CNJOiC jest współorganizatorem etapu wojewódzkiego Konkursu Krasomówczego organizowanego przez Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Angielskiego IATEFL Poland. Konkurs skierowany jest do młodzieży szkół ponadpodstawowych i ma na celu popularyzowanie form wypowiedzi publicznej w języku angielskim, doskonalenie umiejętności wyrażania własnych poglądów oraz przygotowanie do udziału w życiu publicznym. Jest to również kolejna forma promowania oferty edukacyjnej UP w Lublinie wśród uczniów szkół średnich.

Od 2019 r. wykładowcy języka polskiego angażują się w organizację warsztatów kulinarno-krajoznawczych, współpracując z Fundacją „Regionalia Lubelszczyzny” i realizując projekty, m.in. „Smaki Lubelszczyzny bez granic”, „Spotkajmy się przy świątecznym lubelskim stole”, w trakcie których studenci z różnych stron świata studiujący na lubelskich uczelniach poznają język polski i nasze dziedzictwo kulinarne, odwiedzając przy tym najpiękniejsze zakątki Lubelszczyzny. Partnerem wydarzeń jest Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego Program „Lubelskie. Smakuj życie!”.

1 stycznia 2021 r. Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych zostało przekształcone w Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji. Wynikało to z rozszerzenia profilu działalności jednostki, która zyskała status autoryzowanego ośrodka egzaminacyjnego kolejnych międzynarodowych instytucji certyfikujących. Unowocześniona została koncepcja nauczania języków obcych poprzez wprowadzenie nauczania języka akademickiego w miejsce języka ogólnego na pierwszym stopniu studiów oraz nauczanie w większym stopniu języka specjalistycznego dostosowanego profilem do kierunków studiów realizowanych na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie.

W maju 2021 r. CNJOiC UP w Lublinie nawiązało współpracę z uznaną międzynarodową instytucją egzaminacyjną LanguageCert, zajmującą się profesjonalną certyfikacją językową w skali globalnej. Egzaminy LanguageCert Test of English (LTE) oraz LanguageCert IESOL (LanguageCert International ESOL) przeprowadzane są za pomocą nowoczesnych oraz innowacyjnych systemów, dzięki którym uczestnicy realizują je w dowolnym miejscu, zachowując

przy tym wszystkie zasady bezpieczeństwa, integralności, a także wiarygodności. Egzamin kończy się otrzymaniem certyfikatu ze wskazaniem jednego z sześciu poziomów Rady Europy (CEFR). W listopadzie 2024 r. oferta egzaminów licencjonowanych oferowanych przez CNJOiC została poszerzona o egzamin z języka hiszpańskiego LanguageCert USAL esPro (LanguageCert Spanish Exams).

W 2022 r. wykładowcy CNJOiC rozpoczęli współpracę z zaprzyjaźnionymi placówkami oświatowymi Lublina, oferując cykliczne zajęcia warsztatowe kierowane do młodzieży szkół ponadpodstawowych. Celem warsztatów jest doskonalenie umiejętności językowych i komunikacyjnych w języku obcym, zapoznanie naszych potencjalnych studentów z ofertą kształcenia językowego prowadzonego przez CNJOiC, jak również przybliżenie im możliwości uzyskania międzynarodowych certyfikatów językowych oferowanych przez Centrum. Gościmy m.in. uczniów z Zespołu Szkół Ekonomicznych im. A. i J. Vetterów w Lublinie, XXIII Liceum Ogólnokształcącego im. Nauczycieli Tajnego Nauczania w Lublinie. W realizację kolejnych edycji tego przedsięwzięcia włączają się zarówno studenci UP w Lublinie, jak i wykładowcy oraz studenci z zagranicznych ośrodków akademickich przebywający na naszej uczelni w ramach programu Erasmus+. Zajęcia te stwarzają idealne warunki do przetestowania kompetencji, takich jak rozumienie, analizowanie i interpretowanie informacji oraz rozwijanie umiejętności wykorzystywania tych kwalifikacji w praktyce w sferze branżowej, jednocześnie umożliwiając wymianę wiedzy i doświadczenia pomiędzy środowiskiem akademickim i szkolnym, również na płaszczyźnie międzynarodowej.

Od 2023 r. Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UP w Lublinie jest organizatorem Międzyuczelnianego Konkursu na prezentację multimedialną w języku angielskim związaną ze studiowaną dziedziną. Współorganizatorem konkursu jest Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Angielskiego w Polsce IATEFL Poland. Ideą konkursu jest propagowanie nauki języka angielskiego wśród studentów lubelskich uczelni oraz doskonalenie ich kompetencji językowych, ze szczególnym naciskiem na słownictwo specjalistyczne z dziedziny naukowej związanej z kierunkiem studiów. Studenci uczelni zrzeszonych w Związku Uczelni Lubelskich uczestniczą w zmaganiach językowych na najwyższym poziomie, walcząc o nagrody fundowane przez międzynarodowe firmy certyfikujące, prorektora ds. studenckich i dydaktyki oraz wydawnictwa językowe. Inicjatywa jest wspierana przez władze województwa lubelskiego oraz cieszy się ogromnym poparciem władz naszego uniwersytetu. Od 2024 r. CNJOiC organizuje dla studentów UP w Lublinie Konkurs na prezentację multimedialną związaną ze studiowaną dziedziną w języku niemieckim lub rosyjskim.

Obecnie siedziba CNJOiC znajduje się na drugim piętrze nowoczesnego budynku Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowego Nowych Technik i Technologii w Inżynierii Rolniczej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie przy ulicy Głębokiej 28. Centrum dysponuje 5 salami ćwiczeniowymi, 2 salami komputerowymi (każda po 16 stanowisk komputerowych), 2 salami dydaktycznymi oraz 3 pokojami lekorskimi. Zajęcia odbywają się zarówno w siedzibie Centrum, jak i w gmachu Agro II przy ul. Akademickiej 15. Centrum zatrudnia 28 osób na etatach dydaktycznych oraz 3 osoby na etatach administracyjnych. Prowadzone są lektoriaty z języka angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, francuskiego i łacińskiego.

Pracownicy CNJOiC

Studenci przyjeżdżający na UP w Lublinie w ramach programu Erasmus+ oraz studenci kierunków anglojęzycznych korzystają z oferty nauczania języka polskiego. W ciągu jednego roku akademickiego Centrum organizuje zajęcia dla ok. 3200 studentów, realizując ok. 15 000 godzin. W sesji egzaminacyjnej, po zakończeniu kursu języka obcego, do egzaminu centralnego z języków obcych przystępuje ok. 1000 studentów rocznie.

Wykładowcy CNJOiC to zespół prężnie rozwijających się pasjonatów nauczania, wnoszących wkład w rozwój dydaktyki języków obcych poprzez udział w krajowych oraz międzynarodowych konferencjach, na których dzielą się swoimi doświadczeniami zdobytymi w pracy dydaktycznej.

Kierownicy Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych: mgr Helena Wolska (1955–1967), mgr Wojciech Pankowski (1967–1971), mgr Janusz Szejman (1971–1980), mgr Andrzej Krzykała (1980–1981), mgr Małgorzata Rucińska (1981–2004), mgr Małgorzata Wojcieszuk (2004–2007), mgr Grażyna Roguska (2007–2019). Kierownik Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji: mgr Joanna Rączkiewicz-Gołacka od 2019.

Joanna Rączkiewicz-Gołacka

Fot. Krzysztof Gołacki

Materiały archiwalne UP w Lublinie

Prof. dr hab. Danuta Miazga (1941–2025)

Z wielkim bólem i smutkiem społeczność akademicka Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, a zwłaszcza pracownicy Instytutu Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin przyjęli wiadomość o śmierci prof. dr hab. Danuty Miazgi. Profesor była osobą bardzo cenioną i lubianą przez pracowników i studentów naszego Uniwersytetu oraz środowisko genetyków, cytogenetyków i hodowców roślin w Polsce i Europie. Zawsze była osobą taktowną, chętną do rozmowy, rzeczowo precyzującą swoje wypowiedzi, szanującą każdego człowieka. Problemy, które dotyczyły innych, starała się rozwiązywać szybko i dynamicznie, bardzo często utożsamiając się z określoną sytuacją i osobą. Była znakomitym dyrektorem Instytutu Genetyki i Hodowli Roślin, doceniającym nowoczesne badania naukowe i wartość uzyskiwanych wyników, które wносиły istotny postęp do poznania i rozwoju nauki. Jej działalność badawcza i organizacyjna oraz badania nad aneuploidami pszenicy i liniami addycyjnymi zbudowały prestiż lubelskiej cytogenetyki zbóż na forum krajowym i światowym.

Prof. dr hab. Danuta Miazga urodziła się w 1941 r. w Klemensowie. W 1959 r. rozpoczęła studia rolnicze na Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Rolniczej w Lublinie, które ukończyła w 1964 r. Po ukończeniu studiów podjęła pracę w Katedrze Hodowli Roślin i Nasiennictwa. Pracę doktorską pt. „Badania cytogenetyczne nad dwiema formami tetraploidalnego żyta” wykonała pod kierunkiem prof. dr hab. Czesława Tarkowskiego i obroniła w 1971 r., uzyskując stopień doktora nauk rolniczych. Po obronie pracy doktorskiej uzyskała stypendium British Council i odbyła roczny staż w Instytucie Hodowli Roślin w Cambridge (Anglia). W czasie stażu pod kierunkiem profesora Colina Lawa, rozpoczęła badania nad otrzymaniem linii monosomicznych pszenicy zwyczajnej polskich odmian Grana i Luna poprzez krzyżowanie tych odmian z formami aneuploidalnymi 'Chnese Spring' i 'Cappelle-Desprez'. Otrzymane linie monosomiczne 'Grana' i 'Luna' wykorzystała do analizy genetycznej i lokalizacji genów na chromosomach pszenicy tych odmian. Efektem prac badawczych rozpoczętych w Anglii i kontynuowanych w Instytucie Genetyki i Hodowli Roślin w Lublinie była rozprawa habilitacyjna pt. „Monosomiczna lokalizacja genów kontrolujących niektóre cechy ilościowe pszenicy ozimej (*Triticum aestivum* L.)”, którą obroniła przed Radą Wydziału Rolniczego ówczesnej Akademii Rolniczej w Lublinie w 1977 r. W latach 1977–1989 pracowała na stanowisku docenta. W 1989 r. uzyskała tytuł profesora nauk rolniczych.

Prof. dr hab. Danuta Miazga odbyła kolejne staże naukowe w John Innes Centre w Norwich, w Anglii oraz w Uniwersytecie Marcina Lutra w Halle, w byłej Niemieckiej Republice Demokratycznej. Ponadto uczestniczyła w kilku kursach i szkoleniach dotyczących m.in. analizy monosomicznej i cytogenetycznej. Była kierownikiem czterech projektów finansowanych przez Komitet Badań Naukowych i Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz wykonawcą kolejnych pięciu grantów badawczych. Uczestniczyła w realizacji badań w ramach projektu międzynarodowego „Eko-klimatyczna adaptacyjność genów karłowatości pszenicy w Europie”. W zakresie badań naukowych współpracowała z zagranicznymi ośrodkami naukowymi, m.in.: John Innes Center w Norwich, w Anglii, Instytutem Cytologii i Genetyki w Nowosybirsku, w Rosji,

Uniwersytetem Marcina Lutra w Halle, w Niemczech oraz z Uniwersytetem w Nowym Sadzie, w Serbii. Była członkiem EWAC (European Wheat Aneuploid Cooperative), Polskiego Towarzystwa Genetycznego oraz Lubelskiego Towarzystwa Naukowego.

Prace badawcze realizowane przez prof. dr hab. Danutę Miazgę koncentrowały się na problemach cytogenetyki, genetyki, identyfikacji form aneuploidalnych oraz stabilności cytogenetycznej pszenicy, żyta, pszenżyta i owsa, a także otrzymywaniu i analizie mieszańców oddalonych tych zbóż. W pierwszym okresie swojej pracy naukowej Profesor zajmowała się analizą cytogenetyczną tetraploidalnego żyta, wykorzystaniem linii monosomicznych pszenicy zwyczajnej do lokalizacji genów, opracowaniem i wykorzystaniem linii addycyjnych pszenicy z dodanymi chromosomami żyta do lokalizacji genów w życie. Uzyskane przez Profesor i jej zespół badawczy linie addycyjne 'Grana'/'Dańkowskie Selekcyjne' były jedną z trzech kompletnych serii pszenno-żytnich linii addycyjnych otrzymanych w świecie obok 'Chinese Spring'/'Imperial' i 'Holdfast'/'Kingll'. Wykorzystując analizę monosomiczną, Profesor wykazała, że geny kontrolujące zawartość białka w ziarnie są recesywne, a poziom aminokwasów zależy od linii, przy czym najkorzystniejsze wartości występowały w linii 5D. Stwierdziła również, że w porównaniu z odmianą 'Chinese Spring' polska odmiana pszenicy ozimej, 'Grana' różni się translokacją wzajemną obejmującą chromosomy 2D i 7B. Prof. dr hab. Danuta Miazga zajmowała się także analizą cech ilościowych i wybranych właściwości fizycznych związanych z odpornością na wyleganie międzygatunkowych mieszańców pszenicy oraz linii rekombinacyjnych i izogenicznych pszenicy zwyczajnej. Analizowała translokacje w chromosomach pszenicy i żyta oraz częstość występowania form aneuploidalnych w pszenicy i pszenżycie. Ponadto uczestniczyła w syntezie międzygatunkowych i międzyrodzajowych mieszańców pszenicy i owsa oraz badała komponenty plonowania uzyskanych mieszańców oddalonych. Prowadziła również badania dotyczące stabilności cytogenetycznej mieszańców i żywotności pyłku roślin mieszańcowych oraz wykorzystania markerów molekularnych w badaniach zbóż.

W ramach współpracy z naukowcami i ośrodkami badawczymi zrzeszonymi w EWAC prof. dr hab. Danuta Miazga uczestniczyła w badaniach nad interakcjami genotypowo-środowiskowymi linii substytucyjnych, zawierających różne geny kontrolujące okres jarowizacji i niewrażliwość na długość dnia. W kolejnych latach we współpracy z Anthonym J. Worlandem z John Innes Centre

w Norwich (Anglia) rozpoczęła badania nad genetyką karłowatości pszenicy. W doświadczeniach polowych analizowała linie izogeniczne 'Maris Huntsman', 'Maris Widgeon', 'Bezostnaja' i 'Mercia' zawierające geny – Rht, Rht-B1b, Rht-D1b, Rht-D1c, Rht-B1b+Rht-D1b, Rht-D1b+Rht-B1c, Rht-B1d, Rht-B1e, Rht-D1c i Rht12. Sześćdziesięcioletnie wyniki badań wykazały, że możliwe jest wykorzystanie w Polsce genów karłowatości niewrażliwych na kwas giberelinowy pochodzących od japońskiej odmiany 'Norin 10'. Kolejny projekt badawczy, który Profesor realizowała we współpracy z John Innes Center, dotyczył pleiotropowych efektów genów niewrażliwości na fotoperiod (Ppd) na komponenty plonu pszenicy zwyczajnej. Na podstawie przeprowadzonych badań Profesor wykazała, że gen Ppd-D1a miał największy wpływ na przyspieszenie terminu kłoszenia. Linie rekombinacyjne zawierające geny Ppd-D1a kłosiły się wcześniej o ok. 5 dni w porównaniu z liniami kontrolnymi. W porównaniu z formami kontrolnymi linie zawierające geny Ppd-A1a kłosiły się o 3 dni wcześniej, a linie z genami Ppd-B1a o 1 do 2 dni. Wartość niektórych komponentów plonu analizowanych form zależała głównie od roku i w mniejszym stopniu od linii.

Dorobek naukowy prof. dr hab. Danuty Miazgi obejmuje 153 prace opublikowane samodzielnie lub we współautorstwie. Spośród tych publikacji 102 stanowią prace oryginalne opublikowane w czasopiśmie polskich i zagranicznych. Profesor była autorką lub współautorką 46 komunikatów i sprawozdań naukowych, 2 książek i 2 podręczników studenckich oraz 1 monografii naukowej. Była promotorką 3 rozpraw doktorskich (Marii Chrzęstek w 1986 r., Krzysztofa Kowalczyka w 1996 r. oraz Edyty Paczos-Grzędy w 2002 r.). Ponadto prof. dr hab. Danuta Miazga była promotorem w postępowaniu o nadanie tytułu doktora honoris causa prof. dr. Tadeuszowi Wolskiemu. Prowadziła wykłady i ćwiczenia z przedmiotów: genetyka, hodowla roślin, cytogenetyka, genetyka molekularna. Była promotorem 32 prac magisterskich. Profesor wykonała 14 recenzji prac doktorskich oraz oceniła dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny w 6 postępowaniach o nadanie

stopnia doktora habilitowanego i 10 o nadanie tytułu profesora lub stanowiska profesora nadzwyczajnego i zwyczajnego.

W latach 1983–1985 prof. dr hab. Danuta Miazga była kierownikiem Zakładu Genetyki w Instytucie Genetyki i Hodowli Roślin, a w latach 1994–2006 dyrektorem Instytutu Genetyki i Hodowli Roślin. Była członkiem Komitetu Fizjologii, Genetyki i Hodowli Roślin Polskiej Akademii Nauk, sekretarzem Oddziału Lubelskiego Polskiego Towarzystwa Genetycznego, sekretarzem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Genetycznego oraz sekretarzem Wydziału II Lubelskiego Towarzystwa Naukowego. Była członkiem Sekcji Komitetu Badań Naukowych P06A w XIII Konkursie Projektów Badawczych. Uczestniczyła w pracach komitetów organizacyjnych kilku konferencji krajowych. Za swoją działalność badawczą prof. dr hab. Danuta Miazga otrzymała nagrody: Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz Ministra Edukacji Naukowej, a także szereg nagród rektora. Była odznaczona licznymi medalami i orderami, w tym Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz Medalem Lumen Mundi.

Prof. dr hab. Danuta Miazga była dla mnie nauczycielem akademickim, z którym miałem niektóre wykłady na drugim roku studiów z przedmiotu genetyka i hodowla roślin oraz zajęcia specjalizacyjne i seminarium na piątym roku studiów, realizowane na kierunku rolnictwo. Profesor zawsze była dla mnie wzorem pracownika badawczo-dydaktycznego. Często podkreślała i wskazywała, że w swoim rozwoju naukowym trzeba ciągle poszukiwać nowych wyzwań i dążyć do rozwiązania istotnych problemów badawczych. Była dla mnie mentorem oraz promotorem mojej pracy doktorskiej, wprowadziła mnie do nauki światowej i istotnie przyczyniła się do rozwoju mojej kariery naukowej, za co jestem Jej bardzo wdzięczny.

Prof. dr hab. Danuta Miazga zmarła po ciężkiej chorobie w dniu 6 sierpnia 2025 r.

*Prof. dr hab. dr h.c. multi Krzysztof Kowalczyk
Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie*

ERASMUS +

Na Antalya Bilim University

W dniach 24–30 kwietnia 2025 r. odbyłam wizytę na Antalya Bilim University (ABU) w Turcji w ramach programu Erasmus+ STA (Staff Mobility for Teaching) jako pracownik Katedry Zastosowań Matematyki i Informatyki Wydziału Inżynierii Produkcji. Celem wyjazdu była realizacja zajęć dydaktycznych, wymiana doświadczeń z pracownikami uczelni goszczącej oraz nawiązanie kontaktów w zakresie międzynarodowej współpracy akademickiej.

Głównym punktem mojej wizyty były wykłady dla studentów ABU, prowadzone w języku angielskim, na temat „Bayes networks – introduction and inference” oraz „Cache and memory”. Ich celem było przybliżenie studentom zagadnień związanych z teorią sieci bayesowskich oraz strukturą pamięci podręcznej w systemach komputerowych, a także rozwijanie umiejętności analitycznego myślenia w kontekście zastosowań informatyki.

W trakcie pobytu odnowiłam zapoczątkowaną w ubiegłym roku współpracę z prof. Shahramem Taherim, pracownikiem ABU. Podczas spotkań z przedstawicielami uczelni omawialiśmy możliwości realizacji wspólnych projektów badawczych, publikacji

naukowych, a także wymiany studentów i kadry naukowej. Zespół naukowy ABU wyraził duże zainteresowanie rozwijaniem współpracy w tych obszarach.

Zwiedzanie kampusu umożliwiło mi zrozumienie struktury organizacyjnej uczelni i oferowanych przez nią zasobów oraz zapoznanie się z jej infrastrukturą. Nowoczesne zaplecze dydaktyczne i badawcze, w tym sale wykładowe i przestrzenie wspólne dla studentów, tworzą sprzyjające warunki do prowadzenia badań naukowych oraz kształcenia akademickiego na wysokim poziomie. Istotnym elementem wizyty było również poznanie dziedzictwa kulturowego regionu. Duże wrażenie zrobiło na mnie zabytkowe stare miasto oraz brama Hadriana, będące świadectwem bogatej historii Antalyi.

Wizyta w Antalya Bilim University w ramach programu Erasmus+ STA stanowi dla mnie cenne doświadczenie zarówno dydaktyczne, jak i naukowe. Przeprowadzone zajęcia, inspirujące rozmowy z pracownikami uczelni oraz możliwość poznania innego systemu akademickiego przyczyniły się do rozwoju moich kompetencji zawodowych i zachęciły do kontynuowania współpracy międzynarodowej.

Elżbieta Kubera

Młodzi naukowcy odkrywają świat biologii i medycyny weterynaryjnej

Studenckie Koło Naukowe Biologii Weterynaryjnej zostało utworzone w 2023 r. Od tego czasu konsekwentnie rozwija swoją działalność badawczą i edukacyjną. Koło działa przy Zakładzie Biologii i Chorób Ryb Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie pod opieką merytoryczną dr. hab. Leszka Guza, prof. uczelni, oraz mgr Anny Pastuszki. Członkostwo w SKN umożliwia studentom zdobywanie doświadczenia w pracy laboratoryjnej, realizacji projektów naukowych oraz uczestnictwie w konferencjach naukowych. Do najbardziej aktywnych naukowo członków Koła należą Natalia Kiryluk (IV rok weterynarii), Julia Gaj (IV rok weterynarii), Michał Torbicz (VI rok weterynarii) i Michał Oszust (IV rok weterynarii).

Członkowie SKN regularnie publikują wyniki badań w czasopismach naukowych, m.in. „Medycynie Weterynaryjnej”, oraz zdobywają liczne nagrody i wyróżnienia na konferencjach naukowych: wyróżnienie za najlepiej zaprezentowaną pracę – Michał Torbicz i Michał Oszust („*Euclinostomum heterostomum*: nowy pasożyt ryb w Polsce i jego współwystępowanie z bakteriami”, VI MSSKN w Lublinie, 24.04.2025); wyróżnienie za najciekawszy temat – Natalia Kiryluk i Julia Gaj („Alternatywne metody testowania leków: wpływ hydroksyzyny i gabapentyny na zachowanie ślimaków *Clea helena* i *Planorbis corneus*”, VI MSSKN w Lublinie, 24.04.2025); wyróżnienie za pracę naukową – Michał Torbicz, Michał Oszust i Karolina Szarek („Identyfikacja bakterii odpowiedzialnych za rozkład celulozy w przewodzie pokarmowym mącznika młynarka (*Tenebrio molitor*)”, Polish Scientific Conference NATURE 2025). Ponadto studenci prezentowali wyniki swoich badań podczas Lubelskiego Festiwalu Nauki, przyczyniając się do popularyzacji wiedzy biologicznej i weterynaryjnej.

Koło realizuje liczne projekty badawcze oraz eksperymenty obejmujące m.in.: ocenę wpływu wybranych leków na zachowanie ślimaków *Clea helena*; analizę składu mikrobiologicznego przewodu pokarmowego ślimaka *Cornu aspersum* oraz owada *Tenebrio molitor*; monitoring występowania pasożytów u akwariowych ryb słodkowodnych i morskich.

Natalia Kiryluk i Julia Gaj

Projekt Koła pt. „Bakterie celulolityczne związane z jelitem mącznika młynarka (*Tenebrio molitor*) – izolacja i identyfikacja molekularna” został wyróżniony w kategorii „projekt roku 2025” podczas finału Ogólnopolskiego Konkursu dla Kół Naukowych StRuNa, który odbył się 22 listopada 2025 r. w Warszawie. Konkurs StRuNa jest największym tego typu wydarzeniem w Polsce i odbywa się nieprzerwanie od 2011 r. Stanowi platformę promocyjną dla wszystkich kół naukowych i zespołów studenckich. Jest współfinansowany przez ministra nauki i szkolnictwa wyższego w ramach konkursu „Organizowanie i animowanie działań na rzecz środowiska akademickiego”. Studenci Michał Oszust, Michał Torbicz i Karolina Szarek zaprezentowali potencjalne zastosowanie wyizolowanych bakterii celulolitycznych w przyspieszaniu wzrostu owadów *Tenebrio molitor*, zdobywając kontakty z przedstawicielami świata nauki i cenne doświadczenie.

SKN Biologii Weterynaryjnej udowadnia, że młodzi naukowcy mogą prowadzić zaawansowane badania, publikować w prestiżowych czasopismach oraz zdobywać wyróżnienia na konferencjach naukowych, promując jednocześnie naukę wśród studentów i społeczności lokalnej.

Leszek Guz

Fot. Archiwum SKN Biologii Weterynaryjnej

Nagroda przywieziona z finału StRuNa 2025. Zdjęcie wykonane w Zakładzie Biologii i Chorób Ryb. Kolejno od lewej: student i prezes SKN Biologii Weterynaryjnej – Michał Oszust, opiekun SKN – mgr Anna Pastuszka, opiekun SKN – dr hab. Leszek Guz, prof. uczelni oraz student i koordynator ds. mediów społecznościowych – Michał Torbicz

Julia Gaj odbierająca wyróżnienie podczas IV Ogólnopolskiej Studenckiej Konferencji Weterynaryjnej „Dzika Weterynaria”

Wiedza rodzi decyzje, decyzje rodzą plony

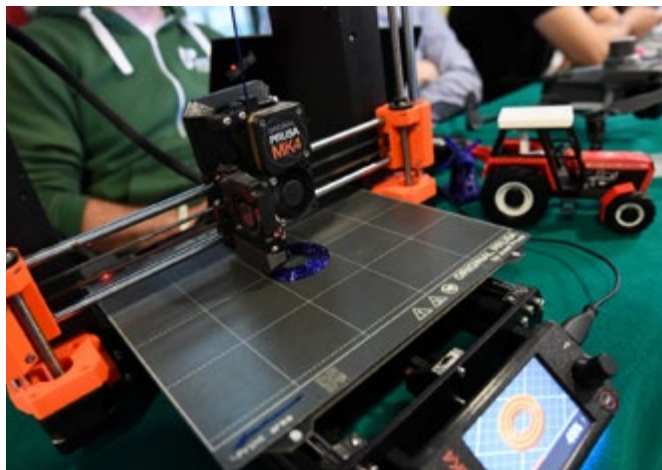
6 listopada 2025 r. w Collegium Agronomicum Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie odbyła się konferencja „Wiedza rodzi decyzje, decyzje rodzą plony. Kształcenie jako fundament rozwoju rolnictwa”. Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli uczelni, instytucji rolniczych, szkół średnich, a także młodzież szkolną i studencką, zainteresowaną tematyką rolniczą. Idea tego przedsięwzięcia narodziła się na przełomie czerwca i lipca tego roku, kiedy pierwsze statystyki rekrutacyjne dotyczące najbardziej tradycyjnych kierunków studiów, tj. rolnictwa czy ogrodnictwa, nie napawały optymizmem. Obecnie młodzież, szczególnie z kierunkowych szkół rolniczych, rzadko decyduje się na zdawanie egzaminu maturalnego, czym całkowicie zamyka sobie możliwość rekrutacji na studia. Osoby, które podejmują to wyzwanie, stanowią niestety minimalny procent. W Biurze Rekrutacji i Promocji Kształcenia staramy się monitorować ten problem. Z rozmów, które prowadzimy na spotkaniach w szkołach, wynika, że młodzież coraz rzadziej wybiera zawód rolnika, ponieważ w ich przekonaniu jest mało prestiżowy, nie daje zbyt wiele możliwości rozwoju. Uczniowie twierdzą, że praca rolnika jest mało opłacalna, a z drugiej strony wymaga cyfryzacji i znajomości najnowszych technologii. Nasi potencjalni kandydaci wybierają więc kierunki studiów, które postrzegają jako bardziej przyszłościowe, modne, dające zatrudnienie w mieście. Wychodząc naprzeciw takim opiniom, zorganizowaliśmy konferencję, która z założenia miała pokazać ogromne znaczenie rolnictwa, szczególnie w kontekście globalnego bezpieczeństwa żywnościowego i transformacji ekologicznej, jej celem było również omówienie najnowszych trendów w naukach rolniczych i znalezienie sposobu na popularyzację kształcenia rolniczego.

Konferencję rozpoczął rektor Krzysztof Kowalczyk. W swoim wystąpieniu podkreślił, iż odpowiednie edukowanie młodych ludzi jest niezwykle istotne, bowiem od nich zależy przyszłość, zaś w kwestii edukacji rolniczej koniecznością jest rozumienie dynamicznych procesów, zachodzących w tym sektorze, by rozwój miał sens.

Wykład inauguracyjny pt. „Postęp wiedzy w nowoczesnym rolnictwie” wygłosił prof. dr hab. inż. Janusz Igras. Profesor zaakcentował znaczenie nowoczesnego rolnictwa opartego na wiedzy, innowacjach i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji. Przekonywał, że współczesny rolnik to nie tylko producent żywności, ale także menedżer, ekolog i technolog, a nowoczesne uczelnie rolnicze oferują kształcenie dostosowane do tych wyzwań.

Podczas konferencji odbyły się także dwa panele dyskusyjne. W pierwszym panelu pt. „Od nauki do polityki rolnej. Kształcenie ponadpodstawowe jako fundament decyzji dla polskiego rolnictwa” wzięli udział: prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk – rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, prof. dr hab. Wojciech Lipiński – dyrektor Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie oraz przewodniczący Rady Uczelni UP w Lublinie, Jan Kowal – dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, dr inż. Wojciech Biszczak – asystent na UP w Lublinie, rolnik praktyk. Rozmowę moderowała Agnieszka Wasilak – kierownik Działu Rekrutacji i Promocji UP w Lublinie.

W drugim panelu pt. „Dyrektor i nauczyciel jako przewodnik – jak inspirować uczniów do dalszego kształcenia i dlaczego jest to ważne?” uczestniczyli: moderator rozmowy dr inż. Małgorzata Wysocka; prof. dr hab. Halina Lipińska – prodziekan Wydziału

Agrobioinżynierii; Katarzyna Radzikowska – dyrektor ds. partnerstw i sprzedaży, Stowarzyszenie Trenerskie Organizacji Pozarządowych; Magdalena Bohuniuk – doradca zawodowy, Biuro Karier UP w Lublinie; Piotr Mackiewicz – wicekurator, Kuratorium Oświaty w Lublinie; Rafał Wnuczek – doktorant w Katedrze Ekonomii i Agrobiznesu; dr inż. Aneta Sławińska – koordynator ds. dialogu społecznego i edukacji.

Oba panele były bardzo merytoryczne, dotyczyły przyszłości kształcenia rolniczego, współpracy między szkołami średnimi a uczelniami wyższymi oraz sposobów motywowania młodzieży do podejmowania studiów w tym obszarze. Zaproszeni eksperci prowadzili ciekawe dyskusje, niezwykle cenne były też głosy publiczności. Goście na widowni chętnie korzystali z możliwości wyrażenia opinii i przedstawiali różne spostrzeżenia.

W programie wydarzenia znalazły się także tematyczne warsztaty przygotowane dla nauczycieli kształcenia praktycznego. Szczególnym zainteresowaniem cieszył się temat „Rolnictwo przyszłości – drony i inteligentne technologie”, który poprowadził dr hab. inż. Stanisław Parafiniuk, prof. uczelni. W trakcie warsztatów praktycznych zaprezentowano przykłady wykorzystania technologii cyfrowych, automatyzacji i analizy danych w gospodarstwach rolnych – elementów, które mogą przyciągnąć nowych kandydatów zainteresowanych nowoczesnym i innowacyjnym rolnictwem.

Niezwykle inspirujące było wystąpienie trenerskie Katarzyny Radzikowskiej oraz dr inż. Małgorzaty Wysockiej ze Stowarzyszenia Trenerskiego Organizacji Pozarządowych „Odważnie w przyszłość – o roli eksperymentowania i pracy z błędem we wspieraniu uczniowskich kompetencji”. Obecni na sali z pewnością nie mieli wątpliwości, że nie ma rozwoju bez błędów, a odwaga do eksperymentowania to kluczowa kompetencja przyszłości.

Uczestnicy spotkania mogli się o tym przekonać, zaglądając do strefy wystawienniczej, która towarzyszyła wydarzeniu. Nauczyciele, uczniowie, przedstawiciele szkół oraz zaproszeni goście mieli możliwość poznania kierunków kształcenia, nowoczesnych rozwiązań i inicjatyw związanych z rolnictwem i naukami przyrodniczymi. Strefa ta była miejscem nawiązywania kontaktów, zdobywania materiałów informacyjnych oraz bezpośrednich rozmów z przedstawicielami uczelni i partnerów konferencji.

Podsumowania konferencji dokonała dziekan Wydziału Agrobioinżynierii prof. dr hab. Barbara Kołodziej, podkreślając, że promocja edukacji rolniczej wymaga wspólnych działań uczelni, szkół, samorządów i instytucji branżowych. Tylko dzięki

konsekwentnemu budowaniu pozytywnego wizerunku sektora rolnego możliwe będzie zatrzymanie trendu malejącej rekrutacji i zapewnienie napływu dobrze przygotowanych kadr dla polskiego rolnictwa.

Jako organizatorzy mamy nadzieję, że idea tej konferencji zostanie przeniesiona na grunt szkolny, a obecni na niej pedagodzy zaszczipią chęć pogłębiania edukacji w zakresie rolnictwa młodym, zdolnym uczniom, którzy w przyszłości zechcą studiować na naszej uczelni. Wszyscy musimy być świadomi, że w perspektywie 10–15 lat grozi nam poważny deficyt kadr w sektorze produkcji rolnej, przetwórstwa, doradztwa i technologii rolniczej. Zmiana dotychczasowego wizerunku rolnictwa w oczach młodych ludzi powinna być priorytetowa. Studia rolnicze oferują stabilną przyszłość zawodową i możliwości pracy w wielu sektorach – nie tylko w gospodarstwie, ale też w firmach technologicznych, przetwórstwie, doradztwie czy administracji. Razem rozwijajmy wizerunek rolnika innowatora – osoby zarządzającej zaawansowanym, inteligentnym gospodarstwem, który w przyszłości zadba o nasze bezpieczeństwo żywnościowe.

Opr. Monika Zajęc,
koordynator Biura Rekrutacji i Promocji Kształcenia
Fot. Bartłomiej Dąbrowski

Nowe kierunki badań

W dniach 24–26 września 2025 r. w Bukowinie Tatrzańskiej odbyła się XI Konferencja Naukowo-Techniczna pt. „Nowe kierunki badań w inżynierii środowiska, energetyce i gospodarce przestrzennej”.

Organizatorami konferencji byli: Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu; Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Politechnika Białostocka, Politechnika Częstochowska, Politechnika Gdańska, Politechnika Koszalińska, Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki, Politechnika Lubelska, Politechnika Poznańska, Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza, Politechnika Śląska, Politechnika Warszawska, Politechnika Wrocławska.

Podczas obrad omawiano zagadnienia dotyczące: gospodarowania wodą w środowisku przyrodniczym; ekoenergetyki i gospodarki o obiegu zamkniętym; zanieczyszczenia powietrza i zmian klimatu oraz gospodarki przestrzennej i architektury krajobrazu.

Konferencję rozpoczął prof. Piotr Bugajski, który powitał wszystkich uczestników. W dalszej części prof. Krzysztof Józwiakowski (przewodniczący Komitetu Naukowego) przedstawił historię 10 edycji tego wydarzenia i podziękował za dotychczasową współpracę wszystkim osobom zaangażowanym w organizację konferencji. Następnie prof. Agnieszka Operacz (przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego z UR w Krakowie) przedstawiła najważniejsze informacje organizacyjne.

Po oficjalnym rozpoczęciu konferencji odbyła się sesja plenarna, podczas której wygłoszono 4 referaty dotyczące: postępowania o nadawanie stopni i tytułów naukowych (prof. Wojciech Janczukowicz, UWM w Olsztynie), energetycznego wykorzystania wód płynących (prof. uczelni Agnieszka Operacz, UR w Krakowie), mikrozagrożeń – makroskutków: hormonów i antybiotyków w środowisku (prof. Izabela Kruszelnicka, Politechnika Poznańska), gospodarki wodnej w zbiorniku Dobromierz (prof. Mirosław Wiatkowski, UP

we Wrocławiu). Następnie miała miejsce sesja posterowa, podczas której zaprezentowano 105 posterów.

Drugiego dnia konferencji odbyło się 6 sesji referatowych i sesja terenowa. Uczestnicy wygłosili 41 referatów z zakresu: gospodarki wodnej i ściekowej, energii odnawialnej, ochrony wód i gleb oraz gospodarki przestrzennej i architektury krajobrazu, a w czasie sesji terenowej odwiedzili Tatrzańskie Archiwum Planety Ziemia i spacerowali Doliną Kościeliską.

W konferencji uczestniczyło 177 osób z różnych ośrodków akademickich z Polski, Ukrainy i Kosowa. Referaty wygłosili przedstawiciele instytucji, takich jak: Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Politechnika Lubelska, Politechnika Krakowska, Politechnika Gdańska, Politechnika Koszalińska, Politechnika Śląska, Politechnika Białostocka, Politechnika Rzeszowska, Politechnika Częstochowska. Wymiana doświadczeń przez naukowców, doktorantów i studentów pozwoliła na dyskusję, nawiązanie nowych kontaktów i ustalenie planów na dalszą współpracę naukową.

Wsparcie finansowe i materialne przy organizacji konferencji zapewnili: Zakład Wyrobów Betonowych Wojciech Trykacz, Chochołowskie Termy, Termy Bukowina, Hanna Instruments sp. z o.o., Gorący Potok oraz Centroplast.

Prace naukowe zaprezentowane podczas konferencji zostaną zgłoszone do publikacji w czasopismach takich jak: Journal of Water and Land Development, Advances in Science and Technology Research Journal, Journal of Ecological Engineering, Acta Scientiarum Polonorum – Formatio Circumiectus, Scientific Review Engineering and Environmental Sciences.

*Agnieszka Micek, Agnieszka Operacz,
Piotr Bugajski, Krzysztof Józwiakowski
Fot. Archiwum UR w Krakowie*

Współpraca z Centrum Doradztwa Rolniczego w Radomiu

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, działając w konsorcjum z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu, w roku akademickim 2024/2025 realizował dwusemestralne studia podyplomowe pn. „Przetwórstwo rolno-spożywcze w gospodarstwie rolnym”. Studia zorganizowano w ramach poddziałania 2.3. „Wsparcie dla szkolenia doradców” w ramach działania „Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem i usługi z zakresu zastępstw” objętego PROW 2014–2020. Uczestnictwo w studiach było bezpłatne.

Studia podyplomowe pn. „Przetwórstwo rolno-spożywcze w gospodarstwie rolnym” skierowane były wyłącznie do osób zatrudnionych w podmiotach doradztwa rolniczego, zajmujących się zawodowo doradzaniem rolnikom i właścicielom lasów, zatrudnionych w podmiotach publicznych, prywatnych lub prowadzących działalność w zakresie doradztwa rolniczego w ramach samozatrudnienia. Uczestnikami studiów było 36 doradców rolnych, w tym 34 delegowanych przez publiczne podmioty doradcze, tj. Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie (9), Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszowicach (8), Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach (5), Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli (4), Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale (4), Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu (3) oraz Centrum Rozwoju Rolnictwa (1). Dodatkowo uczestnikami studiów były dwie osoby prowadzące działalność w zakresie doradztwa rolniczego w ramach samozatrudnienia.

Głównym celem studiów było przekazanie doradcom rolniczym wiedzy i podniesienie ich kwalifikacji zawodowych z zakresu przetwórstwa rolno-spożywczego w gospodarstwie rolnym.

Ramowy program studiów podyplomowych obejmował 247 godzin dydaktycznych, w tym 107 godzin wykładów oraz 140 godzin zajęć praktycznych. Zajęcia zostały przeprowadzone przez pracowników naukowo-dydaktycznych Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z trzech wydziałów: Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii, Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, oraz specjalistów z Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii i jednostki szkoleniowej w zakresie systemów zapewnienia bezpieczeństwa żywności na poziomie podstawowym. Studia trwały dwa semestry, a do ich realizacji udostępniono infrastrukturę CDR w Brwinowie Oddział w Radomiu oraz Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Podczas semestru I odbyło się 7 dwudniowych zjazdów, w trakcie których zrealizowano zajęcia z następujących modułów: prawo

Uroczyste otwarcie studiów podyplomowych w Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu

żywnościowe; produkcja, przetwarzanie i utrwalanie żywności; bezpieczeństwo zdrowotne żywności; żywność, żywienie a zdrowie człowieka; chemia i toksykologia żywności; mikrobiologia żywności; aspekty ekonomiczne i marketingowe produkcji i sprzedaży żywności w gospodarstwie rolnym. Z kolei w semestrze II miały miejsce 4 dwudniowe zjazdy, obejmujące zajęcia z następujących modułów: aspekty prawne i organizacyjne dotyczące rozpoczynania i prowadzenia działalności przetwórstwa żywności; możliwości pozyskiwania środków na wsparcie działalności przetwórczej, dystrybucji i promocji żywności; produkcja przetwórcza – warsztaty; seminarium – praca końcowa. Szczególny blok zajęć stanowiły zajęcia warsztatowe, obejmujące przetwórstwo mięsa, ryb, mleka, zbóż, owoców i warzyw oraz ziół. Wykorzystano w tym celu 5 linii produkcyjnych, tj. linię przetwórstwa mleka, linię do przetwórstwa mięsa wraz z tradycyjną wędzarnią, linię do tłoczenia soków z owoców i warzyw, jak również linię wyposażoną w młyn zbożowy, usytuowanych w Centrum Praktycznego Szkolenia w zakresie Małego Przetwórstwa przy CDR w Brwinowie Oddział w Radomiu. W ramach zajęć uczestnicy mieli możliwość zdobycia praktycznych umiejętności dotyczących oceny jakości i przydatności do przetwórstwa oraz obróbki wspomnianych powyżej surowców roślinnych i zwierzęcych. Poznali od strony praktycznej technologie

Zajęcia laboratoryjne w Katedrze Oceny Jakości i Przetwórstwa Produktów Zwierzęcych

wytwarzania wędlin, przetworów rybnych, serów podpuszczkowych i ziarnistych, mąki, soków, przecierów, dżemów i konfitur. W ramach warsztatów odbywających się na terenie Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie pracownicy Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii zapoznali uczestników studiów z technologią produkcji makaronów oraz piwa i cydru, z kolei pracownicy Wydziału Ogrodnictwa – z uprawą i możliwością wykorzystania ziół. Wytworzone produkty zostały poddane ocenie jakości fizykochemicznej i organoleptycznej. Ostatni zjazd przeznaczono na przeprowadzenie egzaminu końcowego oraz obronę wcześniej złożonej i ocenionej przez opiekunów pracy końcowej. W ramach studiów uczestnicy mieli również możliwość przystąpienia do egzaminu na audytora wewnętrznego zarządzania bezpieczeństwem żywności wg HACCP oraz GLOBALGAP. Wszyscy zdali egzamin, uzyskując niezbędne kompetencje. Kierownikiem zrealizowanych studiów podyplomowych była dr hab. Aneta Brodziak, prof. uczelni, natomiast koordynatorem projektu – prof. dr hab. Jolanta Król z Katedry Oceny Jakości i Przetwórstwa Produktów Zwierzęcych.

Realizacja dwusemestralnych studiów podyplomowych pn. „Przetwórstwo rolno-spożywcze w gospodarstwie rolnym”

Warsztaty z wytwarzania makaronów w Katedrze Inżynierii i Technologii Zbóż

Warsztaty z przetwórstwa mięsa w Centrum Praktycznego Szkolenia w Zakresie Małego Przetwórstwa przy CDR w Brwinowie Oddział w Radomiu

stanowiła przykład efektywnej współpracy pomiędzy Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie a Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu. Zajęcia prowadzone przez specjalistów z różnych dziedzin nauk rolniczych, technologicznych, ekonomicznych i prawnych pozwoliły na kompleksowe przygotowanie doradców rolnych do wspierania rozwoju małego przetwórstwa w gospodarstwach rolnych, zgodnie z zasadami zrównoważonej biogospodarki i bezpieczeństwa żywności.

Wysoki poziom merytoryczny zajęć, zaangażowanie kadry naukowo-dydaktycznej i specjalistów z CDR oraz wykorzystanie nowoczesnej infrastruktury póltechnicznej, dydaktycznej i laboratoryjnej umożliwiły uczestnikom – doradcom rolnym – zdobycie zarówno wiedzy teoretycznej, jak i cennych umiejętności praktycznych w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego na poziomie gospodarstwa.

Projekt przyczynił się tym samym do wzmocnienia potencjału doradztwa rolniczego w Polsce oraz do promocji praktycznego wykorzystania wiedzy naukowej w sektorze rolno-spożywczym.

Dziękujemy wszystkim pracownikom Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, jak również Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu zaangażowanym w realizację projektu za nieocenioną pomoc i wsparcie.

Jolanta Król
Aneta Brodziak

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.
Studia podyplomowe współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w ramach poddziałania 2.3 „Wsparcie dla szkolenia doradców”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Napój pełen życia

Zapewne nieraz w czasie zakupów spożywczych lub kosmetycznych, czy nawet wchodząc na chwilę do sklepu po hot-doga, spotkaliście się z produktem o ciekawie brzmiącej nazwie „kombucza”. Mógł to być napój w zgrabnej szklanej butelce, lekko gazowany, o charakterystycznym smaku i zapachu, lub linia kosmetyków na bazie kombuczy o antibakteryjnych właściwościach.

Kombucza (ang. kombucha) to napój produkowany w wyniku fermentacji słodzonej herbaty za pomocą kultur bakterii i drożdży. Często definiowana jest jako żywność funkcjonalna, czyli taka, która poza dostarczaniem wartości odżywczych i energii ma też właściwości prozdrowotne. Tylko co to naprawdę dla nas znaczy? Czy kombucza naprawdę jest tak zdrowa, jak opisują to producenci na opakowaniach?

Herbata, cukier, grzyby herbaciane?

Przy produkcji kombuczy powstaje produkt uboczny – biofilm włókien celulozowych, nazywany także przez swój wygląd „grzybem herbacianym”. Są to bakterie i drożdże żyjące w symbiozie, nazywane SCOBY od angielskiej nazwy „symbiotic culture of bacteria and yeast”. Biofilm to złożony zespół mikroorganizmów otoczonych przez pozakomórkowe substancje polimerowe. Powstaje w wieloetapowym procesie adhezji i jest odporny na czynniki zewnętrzne. Wchodzące w jego skład mikroorganizmy są bardziej odporne na szkodliwe czynniki chemiczne, np. antybiotyki czy środki dezynfekujące. Mikroorganizmy występujące w SCOBY to bakterie kwasu mlekowego (LAB z ang. lactic acid bacteria) z rodzajów *Bifidobacterium*, *Lactococcus*, *Leuconostoc*, *Lactobacillus*, *Lactiplantibacillus*, *Liquorilactobacillus*, *Limosilactobacillus*, *Oenococcus*, bakterie kwasu octowego (AAB z ang. acetic acid bacteria) *Acetobacter*, *Gluconobacter*, *Komagataeibacter* i gatunki drożdży należących do rodzajów *Saccharomyces*, *Arxula*, *Schizosaccharomyces*, *Brettanomyces*, *Candida*, *Hanseniaspora* lub *Zygosaccharomyces*. Ich obecność pozwala na fermentację, która wymagana jest do powstania kombuczy. Drożdże metabolizują sacharozę do fruktozy, glukozy, powstaje przy tym etanol, dwutlenek węgla oraz – zależnie od gatunku – niewielkie ilości kwasów organicznych. Bakterie natomiast wykorzystują cukry proste jako pożywienie i produkują w procesie fermentacji mlekowej lub octowej kwasy organiczne, którym zawdzięczamy kwaskowaty smak napoju.

Kombucza może być przygotowana na bazie herbaty czarnej, zielonej, białej, oolong, a także soków owocowych i ziół.

Bogactwo i właściwości

Większość korzystnych właściwości kombuczy wynika z tego, że jest produktem fermentowanym, a efekty prozdrowotne tego typu produktów – od wspierania mikrobioty przewodu pokarmowego po łagodzenie alergii – są znane niemal każdemu. Kombucza działa jak probiotyk – dostarcza żywych bakterii, które, zasiedlając nabłonek przewodu pokarmowego, wywierają pozytywny wpływ na nasze trawienie i nie tylko. Substancje biochemiczne wytwarzane przez mikrobiotę jelitową mogą wspierać funkcjonowanie ośrodkowego układu nerwowego poprzez dwukierunkową sygnalizację neurohormonalną, tzw. oś jelitowo-mózgową. Dzięki substancjom, które powstają w czasie fermentacji, kombucza ma też właściwości antyoksydacyjne, antibakteryjne i łagodzące stany zapalne. Jest źródłem zarówno bakteriocyn, kwasów organicznych, aminokwasów, witamin z grup B i C, jak i minerałów (zawartość tych związków jest różna w zależności od rodzaju użytej herbaty).

Właściwości antyoksydacyjne kombuczy sprawiają, że może być wykorzystywana w profilaktyce chorób związanych z otyłością. W przebiegu otyłości wytwarzane są cytokiny oraz reaktywne formy tlenu, które wywołują stany zapalne i stres oksydacyjny, co niekorzystnie wpływa na mikrobiom, prowadząc do jego dysbiozy. W przywracaniu równowagi mikrobiomu mogą pomagać również mikroorganizmy obecne w samej kombuczy. Na tym jednak pozytywny wpływ napoju się nie kończy – eliminacja reaktywnych form tlenu wspiera także prawidłowe funkcjonowanie wątroby.

Pozytywnie na mikrobiotę wpływają również obecne w kombuczy kwasy organiczne, które sprzyjają rozwojowi korzystnych mikroorganizmów, hamują wzrost potencjalnych patogenów, a także przyczyniają się do obniżenia stężenia cholesterolu LDL (ang. low-density lipoprotein) i podwyższenia stężenia cholesterolu HDL (ang. high-density lipoprotein).

Kombucza ma również właściwości regulujące metabolizm glukozy, wspiera funkcjonowanie trzustki oraz zwiększa wrażliwość tkanek na insulinę. Pełne spektrum jej działania wciąż pozostaje przedmiotem badań.

Przygotowanie

Kombucza jako napój jest niezwykle popularna w różnych krajach Azji, dlatego istnieje wiele przepisów na jej przygotowanie. W najczęściej spotykanym wariantcie, oprócz herbaty, wody i SCOBY, wykorzystuje się również starter. Jest to niewielka ilość gotowego produktu, który chcemy przygotować (w tym wypadku: kombucza). Starterów używa się także w przygotowywaniu np. chleba na zakwasie czy jogurtu. Mają one w sobie już mikroorganizmy, które będą działały na składniki.

Mimo że proces przygotowania kombuczy wydaje się prosty, nie zaleca się wytwarzać jej samodzielnie. Nieprzestrzeganie zasad sterylności może prowadzić do rozwoju drobnoustrojów chorobotwórczych, a zbyt długa fermentacja do nadmiernej kwasowości napoju.

UWAGA! Należy unikać spożywania kombuczy w przypadku alergii na pleśń, obniżonej odporności lub w czasie ciąży. Napój ten może również zawierać niewielkie ilości alkoholu.

Czy warto pić kombuczę?

Badania nad właściwościami kombuczy wciąż trwają. Nawet jeśli nie wyleczy choroby, prawidłowo przygotowana nie zaszkodzi, a wręcz może działać profilaktycznie, wspierając organizm. Dodatkowo doskonale sprawdza się także jako orzeźwiający napój na upalne dni lub w czasie odpoczynku po pracy.

Maja Markowska

Autorka jest studentką kierunku biotechnologia I stopnia,
jej opiekunem naukowym jest prof. Magdalena Polak-Berecka

W Turcji – Çukurova University

W dniach 26–30 maja 2025 r. dr inż. Wioletta Wróblewska i mgr Anna Religa z Katedry Zarządzania i Marketingu uczestniczyły w wyjeździe STT (Staff Mobility for Training) w ramach programu Erasmus+ w Çukurova University, Faculty of Economics and Administrative Sciences.

Celem wyjazdu było zdobywanie wiedzy i doskonalenie umiejętności związanych z pracą wykonywaną w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie, rozwijanie kompetencji zawodowych w zakresie zarządzania projektami, wymiana doświadczeń dydaktycznych i naukowych w zakresie trendów konsumenckich oraz uwarunkowań rozwoju konsumpcji żywności.

W trakcie pobytu dr inż. Wioletta Wróblewska wygłosiła wykłady na temat zrównoważonych trendów konsumpcji na świecie i w Polsce. Pracownicy Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zapoznali się ze strukturą tureckiej uczelni i wydziału, spotkały się z kierownikiem Department of Business Administration prof. dr. Denizem Zerenem. W trakcie pobytu nawiązano współpracę z prof. Fatmą Demirci-Orel, której zainteresowania badawcze skoncentrowane są m.in. na zagadnieniach marketingowych, w tym badaniach biometrycznych w marketingu. Uczestniczki wymiany zwiedzały także imponujący kampus uczelni liczącej 19 wydziałów oraz spotkały się z pracownikami biura Erasmus+, gdzie zaprezentowały ofertę naukową i dydaktyczną Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Istotnym elementem wyjazdu było poszukiwanie możliwości współpracy naukowej oraz prowadzenia w przyszłości wspólnych badań. W trakcie pobytu przedyskutowano możliwości kooperacji w obszarze nauk o zarządzaniu i jakości, ekonomii i finansów, w tym realizacji wspólnych publikacji dotyczących marketingowych aspektów konsumpcji żywności i zrównoważonych trendów konsumpcji w Polsce i Turcji. Wyjazd umożliwił uczestniczkom rozwinięcie kompetencji naukowo-dydaktycznych w zakresie m.in. nowoczesnych metod zarządzania, pracy w zespołach międzynarodowych oraz doskonalenie kompetencji językowych w komunikacji interpersonalnej. Wizyta w Çukurova University była cennym

doświadczeniem. Przeprowadzone zajęcia dydaktyczne, konstruktywne rozmowy z pracownikami uczelni oraz zwiedzanie kampusu pozwoliły na nawiązanie trwałych kontaktów. Mamy nadzieję, że spotkania te zaowocują przyszłą współpracą między uczelniami oraz pracownikami w zakresie wspólnych badań i publikacji.

W napiętym grafiku spotkań wygospodarowano czas na zwiedzanie miasta oraz smakowanie kuchni tureckiej, w tym kebaba z Adany.

Wioletta Wróblewska, Anna Religa

Wizyta w Department of Administration, Çukurova University

Spotkanie z pracownikami i studentami Department of Business Administration

Adana, Turcja

Sezon sportowy 2025/26 ruszył

Nowory sezon sportowy 2025/26 rozpoczął się dla Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie optymistycznie. Już pierwsze starty naszych reprezentantów potwierdziły, że uczelnia nie tylko stawia na rozwój naukowy i dydaktyczny, lecz również z powodzeniem buduje środowisko sprzyjające aktywności fizycznej i sportowej rywalizacji. Pierwsze tygodnie sezonu dostarczyły wielu powodów do dumy – zarówno w dyscyplinach drużynowych, jak i indywidualnych – co pokazuje, że nasza społeczność studencka jest wszechstronna, ambitna i gotowa do walki o najwyższe cele.

Sezon rozpoczął się od mocnego akcentu. Drużyna piłki nożnej UP w Lublinie, prowadzona przez trenera Marka Wawra, wzięła udział w eliminacjach do Pucharu AZS w socca – piłce nożnej sześciuosobowej. Zespół zaprezentował się z doskonałej strony, wykazując się dojrzałością taktyczną, walecznością i konsekwencją w grze. Turniej eliminacyjny był emocjonujący, mecze zacięte, pełne nagłych zwrotów akcji, a o wyniku często decydowała determinacja i gra zespołowa. Wystąpiliśmy w następującym składzie: Mikołaj Jagodziński, Wiktor Szymona, Jakub Rak, Miłosz Kutyla, Maciej Łopuszyński, Michał Wojtowicz, Szymon Nowak, Adrian Rapa, Bartosz Adrianek, Szymon Trubacz, Konrad Wojtiuk i Krystian Pakuła. Wiktor Szymona został najlepszym strzelcem turnieju, zdobywając siedem goli. Ostatecznie nasi zawodnicy zajęli pierwsze miejsce, gwarantując sobie awans do finału, który odbył się we Wrocławiu w dniach 22–24 października 2025 r. W finałach, po zaciętych pojedynkach, nasi reprezentanci wywalczyli wysokie, czwarte miejsce spośród dwunastu startujących drużyn. Rezultat ten jest dobrym prognostykiem na dalszą część sezonu.

Ważnym wydarzeniem pierwszego etapu sezonu była Lubelska Uniwersjada, która odbyła się w dniach 14–16 listopada 2025 r. To jedna z najbardziej rozpoznawalnych i najważniejszych imprez sportowych dla studentów pierwszego roku w regionie, mająca na celu integrację zaków rozpoczynających swoją akademicką drogę. Od kilku lat wydarzenie to jest organizowane przy wsparciu Ministerstwa Sportu i Turystyki, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego oraz Urzędu Miasta Lublin. Uniwersjada jest nie tylko areną sportowej rywalizacji, lecz także okazją do nawiązywania nowych znajomości, budowania relacji i poczucia wspólnoty między studentami dziewięciu lubelskich uczelni. W tegorocznej edycji wzięło udział ok. 300 pierwszorocznych studentów, którzy rywalizowali w siedmiu dyscyplinach, obejmujących zarówno sporty drużynowe, jak i indywidualne.

Reprezentanci UP w Lublinie wystartowali w futsalu, piłce siatkowej, biegach przełajowych, pływaniu i ergometrze wioślarskim. Dla wielu z nich była to pierwsza tak duża impreza sportowa w barwach uczelni i – jak się okazało – pierwsze starty przyniosły imponujące efekty.

Rywalizacja w biegach przełajowych, rozgrywana na malowniczych terenach Leśnictwa Zemborzyce, przyniosła naszej uczelni pierwszy złoty medal. Bartek Olko pokazał znakomitą formę i determinację, zdobywając pierwsze miejsce oraz awans do Ogólnopolskich Igrzysk Studentów Pierwszego Roku. Jego wynik to także powód do dumy trenerki Bożeny Bednarskiej, która od lat z sukcesem prowadzi uczelnianą sekcję lekkiej atletyki. Osiągnięcie Bartka

wyzaczyło ton całej Uniwersjadzie, pokazując, że reprezentacja UP jest świetnie przygotowana do rywalizacji.

Wysoki poziom zaprezentowała także męska reprezentacja w piłce siatkowej, która swoje mecze rozegrała 15 listopada. Drużyna imponowała dojrzałą grą i znakomitą przygotowaniem. Zacięta rywalizacja z udziałem czterech zespołów przyniosła srebrny medal dla UP. W skład drużyny weszli: Bartek Brzyski, Dominik Studziński, Filip Cabaj, Franek Kozłowski, Jakub Krzemiński, Krystian Prześrut oraz Mateusz Zwierzański. Trener Grzegorz Niecypor podkreślił, że sukces jest efektem ciężkiej pracy i wzajemnego zaufania zawodników, którzy przez ostatnie tygodnie regularnie doskonalili swoje umiejętności.

Równie imponujące wyniki osiągnęli reprezentanci w ergometrze wioślarskim, podopieczni trenerki Agnieszki Błaszczak. Na trudnym i wymagającym dystansie 1000 m nasi sportowcy wykazali się niezwykłą wytrzymałością i siłą. Anna Maciejczyk zajęła pierwsze miejsce w wadze lekkiej kobiet, Damian Kozłowski triumfował w wadze open mężczyzn, a Emil Kurdziel zdobył drugie miejsce w wadze lekkiej mężczyzn. Cała trójka uzyskała awans do Ogólnopolskich Igrzysk Studentów Pierwszego Roku, co dowodzi wysokiego poziomu sekcji wioślarskiej na naszej uczelni.

W rywalizacji pierwszoroczniaków nie zabrakło również drużyny futsalu mężczyzn, która ponownie zaprezentowała wysoki poziom sportowy i wielkie zaangażowanie, zdobywając ostatecznie trzecie miejsce. Podopieczni trenera Marka Wawra w składzie Mikołaj Jagodziński, Wiktor Szymona, Filip Żabicki, Łukasz Moczulski, Krystian Pakuła, Paweł Banasiak, Jakub Kukulski, Mykyta Moroz, Bartosz Dubiel, Paweł Jankowski, Bartłomiej Grzegorzczak po zaciętych meczach musieli niestety uznać wyższość zespołów UMCS i AWP.

Kolejny dzień rywalizacji przyniósł znakomite występy sekcji pływackiej, prowadzonej przez trenera Rafała Ziemołaga. Zawodnicy od pierwszego startu prezentowali pełne zaangażowanie, świetną technikę i determinację. Wioletta Mróz zwyciężyła na dystansie 50 m stylem klasycznym, zdobywając awans do kolejnego etapu. Na tym samym dystansie Magdalena Szymacha wywalczyła trzecie miejsce, a Julia Skawińska zajęła drugie miejsce w stylu grzbietowym. Zwieńczeniem sukcesów było pierwsze miejsce żeńskiej sztafety 4 × 50 m stylem dowolnym w składzie: Wioletta Mróz, Magdalena Szymacha, Julia Skawińska i Weronika Hałas.

Wszystkie sukcesy odniesione przez naszych studentów podczas inauguracji sezonu są efektem ich ciężkiej pracy, konsekwencji i prawdziwej sportowej pasji. Serdecznie dziękujemy wszystkim sportowcom za ogromne zaangażowanie oraz godne reprezentowanie Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Gratulujemy również trenerom, których profesjonalizm, wsparcie i motywacja mają kluczowe znaczenie dla osiąganych przez zawodników rezultatów. Nowy sezon dopiero się rozpoczął, a już przyniósł tyle powodów do radości. Podziękowania należą się także naszemu zespołowi AZS, który czuwa nad sprawną organizacją wszystkich imprez sportowych. Z niecierpliwością czekamy na kolejne starty i emocje, których z pewnością dostarczą naszej społeczności zawodnicy UP.

Agnieszka Błaszczak
Fot. Archiwum AZS Lublin

Identyfikacja koni

Anna Stachurska

Hodowla i użytkowanie koni wymagają niezawodnych metod identyfikacji osobników. Prawidłowe ustalenie tożsamości konia jest ważne z wielu powodów. Umożliwia prowadzenie hodowli, pozwala zapobiec nadużyciom przy obrocie końmi, ubezpieczaniu ich, użytkowaniu na wyścigach, zawodach czy różnego rodzaju pokazach i wystawach. Konieczne jest również w związku z opieką weterynaryjną – leczeniem, szczepieniami ochronnymi, wystawianiem zaświadczeń zdrowotnych, przestrzeganiem kwarantanny itp. W drugim wydaniu książki „Identyfikacja koni” opisano rozwój wiedzy na temat dziedziczenia umaszczeń, a także zmiany w przepisach prawnych. Publikacja, zmieniona i uzupełniona o nowe informacje oraz skorowidz usprawniający wyszukiwanie, przeznaczona jest nie tylko dla studentów czy hodowców, ale również dla szerokiego grona użytkowników koni zainteresowanych tematem.

Opracowanie podsumowujące projekt „Rzemieśnicza produkcja żywności i kosmetyków w oparciu o naukę i praktykę” – II edycja

pod redakcją Moniki Michalak-Majewskiej

Opracowanie to jest przeglądem treści realizowanych w ramach poszczególnych modułów drugiej edycji projektu „Rzemieśnicza produkcja żywności i kosmetyków w oparciu o naukę i praktykę”. Szeroki zakres tematyczny publikacji zawiera zarówno zagadnienia dotyczące rozwiązań technologicznych stosowanych na różnych etapach produkcji żywności, aktualnych trendów żywieniowych, informacji związanych z fitoterapią i produkcją kosmetyków rzemieślniczych, jak i wskazówki marketingowe, w tym zawiązane z fotografią produktową. Praktyków kulinarnych mogą zainteresować przepisy na potrawy tradycyjne z wykorzystaniem produktów regionalnych, polecane przez Piotra Huszcza, szefa kuchni.

Surowce naturalne w farmakologii i kosmetologii

pod redakcją Bożeny Denisow i Mirosławy Chwil

Rośliny o właściwościach terapeutycznych i kosmetycznych występują we wszystkich strefach klimatycznych. Na terenie naszego kraju, na stanowiskach naturalnych, również rośnie wiele znanych roślin, które są powszechnie wykorzystywane w kosmetyce i w przemyśle perfumeryjnym. Pozyskane z nich substancje czynne najczęściej są składnikami kremów, balsamów, szamponów i mydeł. Spośród tych roślin około 50% to byliny, 31% drzewa i krzewy, a 9% – gatunki jednoroczne. Najwięcej roślin kosmetycznych pochodzi ze zbiorowisk łąkowych.

